

ՐԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. X, No. 3, February 4, 1928

Ճիւղ 10, Նո. 3, Փետրուար 4, 1928

ՊԵՆՏ Ի ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

ԷՍԲԻ ԹՈՒԼՈՒՄԼԱՐ

Էլէ կէշիւմէք իսթէտիյիմիլ էյի պիր մագ սէտէ եախօտ դարչըմըզա ալտըղըմըզ եիւքսէք պիր իտէալա եթիւմէնին Փարզըլը եօլլարը օլլապիլիլը: Պու կիւն պիղէ խայրը կէօրիւնէն պիր եօլ, պէլքի եարըն էօյլէ կէօրիւնմէզ: Պու կիւնքի մալիւմաթ վէ ահվալըմըզա միւթապըզ օլլան պիր եօլ պէլքի եարընքի մալիւմաթ վէ ահվալըմըզա մուվաֆըզ կէլմէզ: Պէօյլէ սըրալարտա էֆքեարըմըզ վէ մէսլէյիմիլի տէյիւմէք ճաիզ տիր, պէլքի հաթթա Փարզըմըզ տըր:

Պազը միսալլարլա պունը իյդահ էտէլիմ:—

1. Էլլատլարը թէրպիյէ էթմէք վազիֆէսի: Պու էն մուզատտէս պիր վազիֆէ տիր. վէ էվվէլլէրի դանն օլունուր իտի քի չօճուզլարը իթաաթա թալիմ էթմէք, անլէրէ վէրիլէն էմրլէրէ սօրկուսըզ սիւալսըզ իթթիպա էթմէյէ անլէրի մէճպուր գըլմագ վէ իթաաթ էթմէյէնլէրին մուաննիտ իրատէթինի գօր իլէ օլ էմրլէրէ միւթի գըլմագըլըզ էն էյի պիր թէրպիյէ ուսուլու տըր:

Պու կիւն պու ուսուլ էսքիմիլ թուլում սալլըլը: Թէրպիյէ իչինտէ մարիֆէթ չօճուզըն ինատընը գըրմագ տէյիլ, իլլա անա քէնտի իրատէթ վէ ազընը միւթապիլ պիր սուրէթտէ գուլլանմաղը թալիմ էթմէք տիր: Մագսէտ այնի տիր, լաքին մէսլէք թէպտիլ օլմալը տըր:

2. Կէնգիլքտէ իֆֆէթ: Պիր էհալի արասըն տա իֆֆէթ էն կիւզէլ Փաղիլէթլէրտէն պիրի

տիր, վէ էվվէլլէրի դանն օլունուր իտի քի, գըզլարը վէ օլլանլարը պիրիպիրլէրինտէն ուզագ սագլամագ պու Փաղիլէթի թէէմին էտէն էն էյի ուսուլ տըր: Սեռայիմ հիսսիյաթ եանի չէհվէթ կէնճլէրին խաամը տէյու կէօղէտիլը վէ անը թահրիք էտէն միւնասէպէթլէրտէն կէնճլէր նէ գատար կէրի տուրտուրուլուրսա օ գատար թէհլիքէտէն էմին օլուրլար տէյու տիւ չիւնիլլըլը իտի: Պու կիւն պու տախի էսքիմիլ թուլումլարտան տըր: Տիկէր հիսս ի թապիլէր արասընտա սեռայիմ հիսս ի թապիլի տախի հայաթըն փէք մուհիմ պիր գըսմընը թէշքիլ էտէր: Օլլանլարը վէ գըզլարը պիրիպիրլէրինտէն ուզագ սագլամագլա օլ հիսս ի թապիլի վաճիպ օլլան խաթթ իւզէրինտէ Փալ օլմագ, պաշգա դայր ի մէշրու եօլլար պուլուր: Իմտի անըն իտարէսի իչիւն եէնի վէ միւհսսիր եօլլար պուլ մագ լազըմ տըր: Հագիգաթ չու տըր քի կէնճլէրէ պու խուսուստա Փէննի մալիւմաթ վէրիլը, վէ եիւքսէք սիրէթէ մալիք օլուպ գապթը նէֆսէ մուգթէտիր օլմաղա իրչատ էտիլիլէրտէ, իֆֆէթ տահա գիյատէ թէէմին էտիլմիլ օլուր:

3. Աիլէ հայաթը: Աիլէ հայաթը պէշէրիլէթ պինասընըն պագասընա էն էմին շարթ տըր: Լաքին աիլէ հայաթընը նասըլ փաք հըֆզ էտէպիլիլ իլ: Պունուն իչիւն էսքի թարիք նամէհրամըզ իտի: Գարը էվ իչինտէ սագլանըմալը, պաշգալարըն նագարը տիգգաթընը ճէլպ էտէճէք սուրէթտէ կէօրիւլմէմէլի, գարը էրքէյէ թապիլ օլուպ գօճասընա սատըզ գալմալը վէ սաիրէ: Պու նամէհրամըզ ուսուլը իլէ տէհրլէրտէն պէրու աիլէ ինթիգամը տէվամ էթմիլ

իտի: Պու սօն վազթլարտա ահվալ տէյիշիլտի: Գատընլար իսթիզլալիյէթ իւան էյլէտիլէր: Հարպ միւնասէպէթիյլէ գարըլար փարա գա-
զանմաղա պաշլատըլար: Սիյասի իշլէրէ գա-
րըշտըլար, չարշըյա չըգտըլար, նամէհրամըդ
նիգապը գալտըրըլտը: Իմտի պու ահվալ ալ-
թընտա աիլէ նասըլ մուհաֆազա էտիլէպիլիլի:
Ահվալ եէնիլէշտի, թուլում էսքիտի: Պազըլար
թաթլիգի գօլալթամաղլէ, պաշլալար նիքեհա
չարթլարընը ազալթամաղլա վէ պաղըլար աիլէ
ալագասը Փարզլարընը պիւսպիւթիւն իպլթալ
էտիպ պգատ մուհապպէթ վազ էթմէքլէ մէսէ-
լէյի հալլ էթմէյէ չալըշըյօրլար: Թուլումըն էս
քիտիյինէ չիւպհէ եօգ լաքին եէնի թուլումը
տահա պուլամատըլար: Պու կիւն աիլէ օ եօլ-
լարա տէյիլ, իլլա ազատ օլտըզլարընը հիսս
էտէն գատըն թաիֆէսինի թէրպիյէ էտիպ քէն-
տինէ ֆէննի մալլիւմաթ վէրմէքլէ, անա հա-
գիգի լիյագաթ հիսսի իլհադ էթմէքլէ, իրատէ
թինի գապթ ու իտարէյէ անը թալիմ էթմէքլէ
վէ պէշէրիյէթին աիլէ հայաթընը թէէմին էթ-
մէք պապընտա անա մէսուլիյէթինի տուլուր-
մաղլէ աիլէ հայաթը խէլաս պուլապիլիլի, վէ
պուըն սալթ գատընլարա տէյիլ, էրքէքլէրէ
տէ թալիմ էթմէքլէ հագիգի մէսլէյի պուլմուշ
օլուրուզ:

4. Թիմարէթ հայաթը: Պու կիւն ալէմին միւհ-
վէրի իգթիսատի մէսլէլէրին իւզլինտէ տէօ-
նիւյօր: Սէրվէթ տիր տէվլէթլէրին արատըզը
չէյ: Տէվլէթլէրին թէապիլիլէրի, պէօյիւք գոււմ
փանիլարընը հիսապլարը, գալմլարըն սայ ու
ճէհալէրի սէրվէթի չօղալթմաղ իշիւն սարֆ
օլունույօր: Չօղ սըրալարտա սօն սէօղ տօլար-
լարըն տըր: Կազ եաղը գուլուլարը, մատէն օ-
ճաղլարը, Փէքթըրիլէր, թիճարէթ, միլիօնա-
տէրլէր, Ուօլ Սթրիթլէր, պէշէրիյէթին ումու-
րունու պուընլար իտարէ էտիյօրլար: Հէր քէս
սէրվէթ թահսիլի արգասընտա տըր:

Լաքին սէրվէթ նասըլ թահսիլ էտիմէլի
տիր: Իսքի եօլ շու տըր, — Թիմարէթտէ հազդ
վէ հագիգաթըն չօղ էհէմմիյէթի եօգ, հէր քէս
քէնտի մէնֆաաթընը արայըպ անը թէէմին էթ
մէլի տիր: Պէօյիւք տէվլէթլէր քիւշիւքլէրի է-
դէր, պէօյիւք գոււմփանիլար քիւշիւք սէրմայէ
սահիպլէրինի եուտար, գոււվլէթլի իշ սահիպ-
լէրի ամէլէյի էդէր, Փարզ էթմէզ, մէնֆաաթ
ը շախսիյէ տիր միյար: Շիմտիյէտէք տիւնեա-
նըն գաիտէսի պու օլմուշ տըր: Հալա պու կիւն

չօղլար պուընա ինանըր վէ պու այարա կէօրէ
իշլէրլէր: Լաքին պու էսքիմիշ թուլում տըր:
Պէշէրիյէթ պուընըն եիւզիւնտէն չօղ զիյան կէօր
տիւ վէ հալա կէօրիւյօր: Չօղ գանլար տէօքիւլ-
տիւ վէ հալա տէօքիւլիւյօր: Էկէր պէշէրիյէ-
թին թիճարէթ հայաթը եէնիլէնէճէք իսէ, պու
թուլում գալտըրըլմալը. պու մէսլէք պրազըլ-
մալը վէ եէնի մէսլէք, եանի քէալիւն, գործալ
ցուքիւն մէսլէյի գապուլ էտիլմէլի տիր: Պիւ-
թիւն պէշէրիյէթին իւզլի պիր պէտէն օլտըզը
գապուլ էտիլմէլի վէ սէրմայէ իլէ ամէլէ իթի-
լաֆ հասըլ էթմէլի տիր:

5. Միլի Հայաթ: Հէր ատէմ քէնտի միւ-
լէթի իլէ եաչար: Ուսուսա պիզ էրմէնիլէր ի-
շիւն միլի հայաթ փէք մուհիւմ վէ նաղիք պիր
մէսլէլէ տիր: Շու տարմատաղըն հալիմիգտէ
միլի հայաթընը հըֆիզ էթմէք ճէհաթինտէ իզ:
Տէհրէրճէ միւտտէթ՝ էսարէթ, թէատտի վէ
միւզալագա ալթընտա պու նէճիպ ալազալը
հըֆիզ էթտիք, պու կիւն պու հայաթ մահվ օլմազ
թէհրէսինտէ տիր: Էրմէնիլէր միլի հայաթը
շիմտիյէտէք նասըլ հըֆիզ էթտիլէր վէ շիմտէն
սօնրա նասըլ հըֆիզ էթմէլի տիրլէր: Պու կիւն
պու պիզիմ իշիւն հայաթի պիր մէսլէլէ տիր:
Կէշիւքտէ միլիյէթի հըֆիզ էտէն գոււվլէթ Ազ-
գային Քիլիսէ իտի, էրմէնիլէ լիսան իտի, էր-
մէնի աիլէ իտի, պիր ազ սօնրա յեղափոխական
հարաքէթ վէ կուսակցական թէշքիլաթլար ի-
տի:

Շարզը իսթիլա էտէն իսլամիյէթէ գարշը
Հայոց Եկեղեցի միլլէթին գալպինտէ Քրիսթի-
անըզա սատագաթ վէ Քրիստոսա մուհապպէթ
պէսլէյէրէք միլլէթի օլ շէտիտ Փուրթուշալա-
րա վէ եիւքսէք տալիլարա գարշը մուհաֆա-
զա էյլէտի: Էրմէնիլէ լիսան միլլէթին թէսալ
վուր վէ իտէալընը օլ մուզալլամ ասրլարտա
պէսլէյիպ հըֆիզ էյլէտի: Մուգատտէս աիլէ հա-
յաթը անլէրի էթրաֆլարընտաքի միլլէթլէրլէ
գարըշմագտան էմին սագլատըր վէ շու սօն սէ-
նէլէրին յեղափոխական թէշքիլաթլարը անլէ-
րին գալպինտէ հուրիլէթ վէ իսթիզլալիյէթ
աթէշիլի տիրի սագլատը: Պու գոււվլէթլէր
քէնտի վազթլարընտա վէ քէնտի տալիլէրլէր
տէ միլլիյէթի մուհաֆազա էթտիլէր:

Պու կիւն նասըլ տըր: Պու կիւն տախի,
պու միլլիյէթ շէրապը՝ պու թուլումլարտա
սագլանըլապիլէճէք մի: Ուայըր, պու թուլում
լար էսքիմիշ տիր, եէնի թուլումլար թէտարիք

էտիւմէլի տիր: Պու կիւն էրմէնի կէնճէր Հա-
յաստանեայց եկեղեցիներն արարողութիւնլա-
րնտան վէ թալիմաթլարնտան քէնտի էճտատ
լարը կիպի մերշնչում ալամայօրլար, պո. կիւն
եէնի նէսլ Ամէրիգատա էրմէնիճէյի ունուտուպ
ինկիլիզճէ սէօյլէմէքտէ տիրլէր: էրմէնի աի-
լէլէրին հէր պիր ազասը տրնեաննն պիր թա-
րաֆընա տաղըմըշ, նիչէ կէնճէլ հայաթ Հա-
պասընտա, էճնէպի էհալի իչինտէ եաշայօր,
էվլէնմէյէ վազթ վէ ֆուրսաթլարը եօզ: Գէ-
զալիք յեղափոխութիւնա ֆուրսաթ գալմամըշ
տըր: Ամէրիգատաքի Հայլար, ֆրանսատաքի
եախօտ եոնանիսթանտաքի Հայլար քի՞մէ իս-
եան էթսինլէր: Արթըզ պուսլար էսքի թուլում
լար սայլըր:

Լաքին պու սէպէպտէն միլլի հիսսիյաթը
թէրք էտէճէք տէյիլ իզ: Եէնի. թուլումլար պուլ
մալըլըզ: Նէրէ՞տէ տիր անլէր:

Անլէրի պուլմագ իչիւն երնէ էսքի մէպտէ-
լէրէ տէճմէլի իզ: Մէպտէ էսքիմէզ, լաքին ա-
նըն ալտըղը շէլ էսքիյէպիլը:

Գրիսթիանլըզ վէ քիլիսէ պու կիւն տախի
պու եէնի նէսլ իչիւն իլհամ վէ սատագաթ մէն-
պաը տըր: Լաքին պուսըն իչիւն Գիլիսէտէ իս-
լահաթ լազըմ տըր:

Լիսան պու նէսլի թուլթապիլի՞ր մի: Լիսան
իտէալլար նագլ էտէն պիր վասըթա տըր: էր-
մէնիճէ օլմագ իսէ ինկիլիզճէ եա տիկէր պիր
լիսան գուլլանըլապիլը: էրմէնի կէնճէր էր-
մէնիճէյի ունութսալար պիլէ անլէրէ անլատըզ
լարը լիսանտա էրմէնիլիյի սէվտիրէն, էրմէ-
նիլիյի եիւքսէլտէն ֆիքըլէր վէրիւմէլի տիր:

Արլէ հայաթը՞: Պուսը թագէլէմէք իչիւն
էրմէնի կէնճէրինէ ալլէ հագգընտա եիւքսէք
աէրէճէտէն թէսալվուրլար թէլգին էտիւմէլի
վէ կէնճէրին էվլէնէպիլմէսի իչիւն եօլլար տիւ
չիւնիւլմէլի տիր:

Յեղափոխութիւն: Պու կիւն պիզէ սիյասի
յեղափոխութիւն տէյիլ, իտէալմա յեղափոխու-
թիւն լազըմ տըր: Միլլէթլէրտէ վուզու պու-
լան իտէալմա ինգիլապլար նէ՞ գատար տիզ-
գաթ ճէլպ էտիյօր, անլէրի տօղրու մէրճալա-
րա տէճնէրմէք իչիւն նէ՞ եօլլաք տիւչիւնիւ-
լիւյօր: Պիզ իսէ տիւչար օլտըղըմըզ աղըր տար
պէլէր ալթընտա ուլուչմու օլարագ, անճագ էս
քի խիւլէալարըն ըրէյասընը կէօրիւյօրըզ:

Տահա պուլունույօր արամըղտա էօյլէ
միւրչիտլէր, էօյլէ սընֆլար քի Մայրենի Գի-

լիսայա ազա օլմայանլարը էրմէնիլիքտէն տի-
չարը գօյուպ անլէրի թահգիլ էտիյօրլար: Նի-
չէլէր Թրքախօս պիրատէրլէրինի ատէթա պիր
Թիւրք կիպի կէօզէտիյօրլար: Վար էօյլէ միւր-
չիտլէր քի հալա սիյասի յեղափոխութիւն տա-
վըլը չալըյօրլար: Պուսլար էսքի թուլումլար
տըր: Գալտըրըն էսքի թուլումլարը: Եէնի շէ-
րապը եէնի թուլումլարա գօյունուզ քի իքիսի
տէ հըֆզ օլունա:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՆԱՄԱԼԻԻՄ ԵՕԼ

Յեսու ճէսուր պիր գօմանտար իտի: Օ՝ չօ-
նուզլարտան վէ իսթիյարլարտան, գարըլար-
տան վէ սիւտ էմէնլէրտէն, խասթալարտան վէ
զաիֆլէրտէն իպարէթ օլան պիր օրտույը ի-
տարէ էտիյօր իտի: «Տո՛ւր», տէր իքէն եիւ-
րիւր, վէ «Եիւրիւ» տէրսէն օթուրը պիր
ճիւմհուր իլէ տիւչմէն իւզէրինէ վարմագ չօզ
թէհլիքէլի պիր թէչէպպիւս իտի: Գալմըն ի-
չինտէ իսէ՞ Պէն պէօյլէ օլաճաղընը պիլիյօր ի-
տիմ», «Տէտիմ իտի», վէ «Ա՛խ, արգատա գա-
լան պէրէքէթլէր» տէյէն ծնուրդասըզ քիմսէ-
լէրին վըզըրթըսը գօլլարընը կէվլէտիյօր իտի:
Գօնտուզլարը մէնգիլ իրտանըն քէնարը իտի:
Իչթէ պու սըրատա Յեսու նաղըրլար վասըթա-
սը իլէ գալմա՝ «Ալլահընը Բապպըն թապուլ
իւլ ահտընըն արտը ըսրա կիտինիզ... թա քի
կիտէճէյինիզ եօլու պիլէսինիզ, զիրա պու եօլ
տան պունտան էվլէլ կէչմէտինիզ» (Յես. 3:
3.4) էմրինի վէրտի: Իսրայէլ գալմընա նամա-
լիւմ եօլլարտան, նամալիւմ իհթիմալաթ իլէ
տօրու պիր ճիհէթէ վէ նամալիւմ պիր տիյարա
տօղրու եիւրիւմէք էմրի վէրիւտի:

Անլէր օ էմրէ իթաաթ էտիպ նամալիւմ եօ-
լու թուլթուլար: Սէնէ պաշը ատէմլէրին էօմ-
րիւնտէ պիւհրանլը պիր վազըթ տըր: Օ էօմր
եօլճուլուղընըն քրիթիքալը պիր գօնաղը վէ
նամալիւմ պիր սէնէնին գափուսը տըր: Ատէմ-
լէր եէնի սէնէնին էչիլինտէ տուրուր իքէն
ֆիքըլէրինի պիր թագըմ սուալլար մէչղուլ վէ
միւրթարիպ գըլար: Թէրէտտիւտ վէ ճէսարէթ,
իւմիւտ վէ իւմիւտսիզլիքէ գարըլըք տուլղու-
լար տէրունի ալթ իւսթ էտէր: Պու սէնէ նասըլ
օլաճագ, աճէպա նէ՞ պէրէքէթ վէ պէլալար

պիղի պէքէյօր: Իշխմիդ մուվաֆֆադ օլաճա՞դ մը քիմ պիւր: Պու ըուհի քէշաքէշտէ միւթէ-րէտտիտ օլանլարա, Յեսուհնն պալատէքի քէ-լամընտան պաշգա նէ տէնիլէպիւր:

Նամալիւմ եօլ պիղի իլէրի կիթմէտէն տուրտուրմամալը տըր, գիրա նամալիւմիւ մալիւմ էթմէֆ ֆուրսաթ վէ իւնրէթի պիղէ պէք-լէյօր: Նամալիւմ եօլու թուրմադ կիւճ, թէհ-լիքէլի վէ մէշադաթը տըր: Լաքին անը թու-թան վէ անտէն եիւրիւյէն քէշֆ էթմէք սէֆա-սընը կէօնէնիր: Ատէմլէր նամալիւմ եօլտան եիւրիւմէյէ ճէսարէթ էթմէգսէլէր իտի՝ պէշէ-րիյէթ ճէհալէթ զուլմէթինտէ դալաճադ իտի: Նամալիւմ օլան շէյլէր ատէմլէրէ տաիմա մէյ-տան օգուճուշ տըր: Հէր նամալիւմ շէյ ատէմին մէրազընը ույանտըմըշ: Նամալիւմտէ պիւր շէ քիճի գուվլէթ վար: Էօրթիւք դապլարը աշմադ վէ պաղլը չըգընլարը սէօքմէք չօճուգլար իշիւն թապիի կէլտիյի կիպի՝ նամալիւմի պուլմադ արզուը ատէմլէրտէ պիւր հըրս օլմուշ տըր: Ալլահ խայրըմը իշիւն չօք շէյլէրի կիպի վէ սադը շէյլէմիշ քի անը պուլարադ քէյֆ վէ սա-ատէթ տույալըմ: Մալիւմ օլան շէյլէր ատէմ իշիւն սիհրինի դայալ էտէր, լաքին նամալիւմ շէյլէր անըն մէրազընը ույանըք վէ ֆիքըրինի ալըք սադլար: Եըլտըզլարտան էօթէ նէ՞ վար. տաղլարըն պաղըրնտա, տէնիլլէրին իշիւնտէ վէ հաւաւտա նէլէ՞ր վար: Եարըն նէ՞ օլաճադ, կէ-լէճէք հաֆթա վէ ալտա նէլէ՞ր վուզու պու-լաճադ: Պու սէնէ նասը՞ կէլէճէք: Արա քի պո-լասըն, վէ պուլարադ սէվինէսին: Պու տըր նա-մալիւմիւն սիհրի:

Սանիէն, նամալիւմ եօլու թուրմադ պիղի թալիւմ էտէր: Ալլահ պէշէրիյէթի թալիւմ էթ-մէք իշիւն անը սըրըլար իլէ մուհաթ պիւր ա-լէմէ գօմուշ տըր: Նամալիւմ եօլ տուրէնտիշ օլմադա վէ տիգդաթը եիւրիւմէյէ պիղի ալըշ-տըրըր: Ղարիպ պիւր եէրտէն վէ զարիպ եօլտան կէշէր իքէն ալըք ֆիքըր վէ աշըք կէօղ իլէ կիթ-մէմիլ լազըմ տըր: Նամալիւմ եէրին վէ շէյին մէշմուլին դայրի թէհլիքէ վէ կիւճլիւքէրի օ-լուր: Թէհլիքէյէ ուզրամամադ վէ պէլայա տիւլմէմէք իշիւն ազըլմըզըն հէր պիւր գուվլէ-թինի գուլլանմադա մէճպուր ըզ: Պու սէնէնին վէ եարընըն դարանլըք վէ նամալիւմ օլմասը պիղէ խօշ կէօրիւնմէք լաքին հէր հալտէ կէշէ-ճէք իսէք՝ պաշ վէ կէօղիւմիւզիւ սադըմադ կէ-րէյիլ: Ատէմ պիւրիյի եէրտէն միւթթալի օլ-

մայարադ կէշէպիւր, լաքին եօլ պուլաճադ, եօլ եափըպ կիտէճէք վէ ճիհէթինի թային է-տէճէք իսէ միւթթալի օլարադ, վէ պաշընը գուլլանարադ կիթմէլի. եօք իսէ սէֆիլ թապան չօք թաշարա թօգանըր, վէ կիպի թիքէնլէրէ տօլաշըր:

Ալլահ տաիմա նամալիւմ շէյլէր իլէ պի-ղէ էլ էթմիշ վէ պիղի իլէրի կէօթիւրմիւշ տիւր: Եարընն նէ՞ տօղուրաճաղընը պիւլմէմէքլիյիմիլ պիղի ազլի վէ մանէվի ճիւրաթա սէվլէ էթմիշ: Նամալիւմ ճիհէթէ տօղուր եօլ աշանըն պաշընա թէճըրիւպէքարըլթ թաճը գօնուլուր, վէ անըն սիւրէթի փօթատան կէշիպ դալլ օլուճուր:

Սալիսէն, նամալիւմ եօլըն քէիպէրի Ալլահ տըր: Եարըն հէր վազըրթ իշիւն պիղէ դափալը տըր: Հիշ պիւր քիմսէ պու սէնէնին փէրտէսի-նի դալտըրըպ վուզու պուլաճադ վազըրալըրը վէ օյնանաճադ օյուճլարը սէյր էտէմէք: Լա-քին պիւր շէյ մալիւմ տիւր. պու նամալիւմ եօլըն րէհպէրի Ալլահ տըր: Թէսատիւֆէ վէ քէօր րէհպէրի թէսլիւմ օլմամըշ իլ: Անըն նազարըն-տա պիւն սէնէ կէշմիշ օլան տիւնքի կիւն կիպի եախօտ կիճէ նէվպէթի կիպի տիւր: Վազթըն էօլլիւսի Անըն էլինտէ տիւր: Եարընը վէ պու սէնէյի թէֆէրրուաթը վէ սանիյէլէրի իլէ պի-լէն օ տըր: Իմտի պու նամալիւմ եօլտա ատէմի ատէմ իրշատ էտէմէք. Ալլահտան դայրի րէհ պէր, վէ Գըրիստոստան պաշգա տէլիլ օլմադ: Ատէմլէր պազըճըյա վէ ճիհէթի կիտիպ դատէր վէ նասիպլէրինի արարլար, լաքին նասիպիմիլ Ալլահըն էլինտէ տիւր: Պու անլայըշ պիղի նիք-պիւն, իւմիւտվար, վէ ճէսուր էթմէյէ քեաֆի տիւր: Հէր միւմին «Կիտէճէյիմ եօլու կէօրէմէմ, փուս վէ դարանլըք էօրթէր. լաքին պու քեա-ֆի տէյի՞լ մի, քի իշլասքեարըմ պիւրի», իւ-հիսինի հէր կիւն թէրէննիւմ էթմէք կէրէք տիւր: Իսրայէլ դալմընը շէօլտէ իրշատ էտէն Ալլահ՝ սէնի տէ իրշատ էտէճէք: Պէս քէմալը էմիլիյէթ վէ ճէսարէթլէ «Եօլ սէն սին, եա է-ֆէնտիմիլ» տէյիպ անըն արտը սըրա կիտէլիմ:

Ս. Մ. ՐէճէՊէԱն

Փասատիմա

ԳէՕՐԻԻԿԻԻՆ ՏԵՐՏԻ

Պիւր կիւն քէօրիւք օճադա իւֆլէտի իւֆլէ-տի ալէվ կէօրիւմէտի: Գէնտիսի իւֆլէտիքճէ անճադ էթրաֆա քիւլ սաշըլըյօրտը: Գէօրիւք

մըրըլտանըպ տէտի, «Պու նէ կէրէքսիզ իշ: Իւֆլէյօրըմ, իւֆլէյօրըմ, լաքին հիշ պիր ալէվ իշարէթի կէօրիւմէտիքտէն մատա, օճադ կիթ տիքճէ գարարըյօր: Նէ՛ տիր պու օճադըն տէր-տի:» Օճադ ճէվապէն տէտի քի, «էյ Գէօրիւք դարտաշ, պիլմէլի սին քի ալէվ սէնին իւֆլէմէն տէն չըգմադ: Անճադ չու օտուռն թախթա իւզէ-րինէ պիր փարչա աթէշ գօրլարսա, սէնին իւֆ-լէմէքլիյին իշէ եարար վէ ալէվ չըգար: Աթէշ եօդ իսէ, սէն նէ գատար իւֆլէսէն ֆաիտէ էթ-մէզ:»

Պու մասալ պիղիմ հայաթըմըգա կիւզէլ պիր միսալ տըր: Պիզ կէրէք ֆէրտէն, կէրէք քիլիսէ միւրչիտէրի հալինտէ, կէրէքսէ պիր քիլիսէ մագամընտա տիւնեատա սալահ ալէվի եա իլահի հայաթ շէօլէլէրի հասըլ էթմէք իս-թէրսէք, էվվէլա սէմալի աթէշէ, Ալլահըն Բու հոնը ալմադ կէրէյիզ: Շասյի փէյղամպէրլի-յէ պաշլամագտան էվվէլ անըն տուտաղընա սէ մալի գօր տօղուռն: Առաքեալար պէշարէթի թէպշիր էթմէյէ չըգմագտան էվվէլ Ֆէվդանի օտաւա աթէշտէն տիլէրէ մալիք օլտըլար: Գի-լիսէտէ պէօյիւք իշէր կէօրէնլէրին հէր պիրի-սի էվվէլա սէմալի աթէշէ նաիլ օլուպ՝ սօնրա սէօյլէմէյէ պաշլատըլարը իշիւն ալէվ վէ Ի-լահի հայաթ կէօրիւմիւշ տիր:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՊԵՅԱԶ ԳՐԹԱԼ

Ամէրիգա քիլիսէլէրինին պիրինին չօպանը իլէ գօնուշույօր իտիմ: Միւքեալէմէ Հայլար իւզէրինէ տէօնիւպ Ամէրիգատաքի վագիյէթի-միզի թարիֆ էտէր իքէն պէյազ գըթալ իպա-րէսինի գուլլանտըմ: Ամէրիգալը պատուելի պու սէօզիւն մանասընը անլամայըպ սօրտու: Թէֆսիր էտիպ տէտիմ քի պիզ Հայլար տէհը-լէրտէն պէրրու գըրըմաղա, էօլտիւրիւմէյէ, իմհա էտիլմէյէ տիւշար օլմուշըգ: Շարգտա վահշի միլլէթլէր պիզի պըչագ, գուրչուն, սի-լահ վէ աթէշ իլէ գաթլ էտէրլէր վէ էօյլէճէ եօդ էտէրլէր, դարպտա մէտէնի միլլէթլէր իսէ պիզի թալիմ ու թէրպիյէ, հիւրիւյէթ, լիսան, իզտիվաճ վէ տին իլէ մահվ էտէրլէր, եանի միլ-լէթ հալինտէ նամէվճուտ օլուր իզ: Էվվէլէքինէ գըրմըղը եախօտ գաճը գըթալ թէսմիյէ էտէ-

րիզ, հէր իքիսիտէ այնի եէրէ կէօթիւրիւր:

Ամէրիգալը պիրազ տիւշիւնկիւյէ տալըպ «Միզ Ամէրիգատաքի Հայլար պէօ՞յլէ մի տիւ-շիւնիւրսիւնիւզ» տէտի:

«Էվվէթ տիւշիւնմէք տէյիլ տույարըզ, չիւն քի տիւշիւնմէսէք, պու պիր վագաա տըր, պու-րա կէլմիշ օլան միլլէթիմիզ էֆրատը պիր սիլ-սիլէ սօնրա եօդ օլաճադ տըր, նիթէքիմ Լէ-հասթանտա, Կալիչիտա, Բուսանիտա եիւզ-պիլիլէրճէսի մահվ օլմուշ, պու կիւն եօդ տըր-լար: Եօզլուգ եօզլուգ տըր, նէ վասըլթա իլէ օլուր իսէ օլտուռն» ճէվապ վէրտիմ:

Էօլիւմլէրին չէշիտի վար տըր, պաղըսը կէճ, եավաշ եավաշ կէլիւր, պաղըսը չափուք վուգու պուլուր, պաղըսը կիւճ վէ աղըլը օ-լուր, պաղըսը իսէ գօլայ վէ խօշ պիր սուրէթ-տէ օլուր: Մօրֆին ալըպ տա էօլէնլէր պիր թաթ-լը ուշգուշա եաթարլար: Ամէրիգա Հայլարընըն միւպլէլա օլտուղու էօլիւմ թաթլը, խօշ վէ արզուլու նէվինտէն էօլիւմ տիր:

Պուրատաքի Հայլարը իւշ գըսմա թագսիմ էտէպիլիւր իզ: Պիրինճի, քիմալա Էրմիշլէր, էօմրիւն պէօյիւք գըսմընը չարգտա կէշիւրիպ պուրա հիճրէթ էթմիշլէր տիր քի պուշլարտա միլլի լիսան, հիսսիյաթ, ատաթ, անանաթ հա-լա պագի գալմըշ տըր: Գիլիսէլէրի, միլլի իճ-թիմա եէրլէրինի տօլտուրանլար, միլլի լիսան սէօյլէյէն, կաղէթա վէ քիթապլար օզուլան-լար պուշլար տըրլար: Պու սընըֆ պիրագտան թապիի սուրէթտէ մէյտանտան գալտըրըլաճագ տըր: Թապիի էօլիւմ օնլարը տէվլէրէճէք, օ զէման պու քիլիսէլէր պօշ գալաճագ, միլլի թէշլէրլաթլար գալի օլաճագ տըր: Պու պէյազ գըթալըն թապիի շէքի վէ իւք գըսմը տըր:

Իքինճի սընըֆ, Եէնի Գէսլ տիր քի էն մութ լագ վէ էսասի գըթալ պուշլարըն իւզէրինտէ իճրա օլուշույօր: Հէր պիր չօճուգ մէքլէպէ կիլիմէլի տիր: Պուրատա մէքլէպէ մէճպուրի վէ փարասըզ տըր, չօճուգ պու պէօյիւք աղընթը-նըն իշինէ իսթէր իսթէմէզ աթըլըր, պուրա լի-սանը, թալիմի վէ ատաթը իւզըն փէրվէրտէ օ-լուր, էթրաֆընտաքի եիւզլէրճէ պիլիլէրճէ չօ-ճուգլար կիպի տիւշիւնիւր, օնլար կիպի սէօյ-լէր, օյնար վէ եաշար, հէր կիւն Ամէրիգա պայ-րաղընա սատագաթ վատը էյլէր, թապիլաթըլ-լա վէ իսթէյէրէք քէնտի ասընը դայպ էթմէյէ չալըշըր, չիւնքի պաշգա տիւրլիւ եաշայամազ:

Հայկական իմի պու գալապալըդ իջինտէ քէն-տինէ չարփըդ վէ պիշիմսիդ պիր եիւք օլուր, սնը զայս էթմէյէ չալըջըր: Յարութիւն Հէ-րիյէ, Յակոր ձէքէ, Րէփեկա Փէկիյէ, Պէաթ-րիս Պէթթիյէ, թէպտիլ օլուր: Միլլէթի իլէ իրթիպաթը անճադ էվինտէ Փամիլեասընտա գալըր: Օնլար տախի պու պէօյիւք գուվէթէ գարըր ճէնկլէճմէթէն աճիդ օլուպ՝ ազընթը-յա գարըր քիւրէք չէթմէթէն եօրուլարադ՝ չօ-ճուլըն գօլալընա կէլէն լիսանը սէօյլէրլէր: գըթալ թէմամ օլուր: Պու կիւն Ամէրիգատա եա չայան Հայ Փամիլեալար արասընտա ազգային լիսանը սէօյլէյէն էվլատլար փէք նատիր տիր-լէր: Շայտ Փամիլեանըն լիսանը թիւրքճէ իսէ վէ վալիտէյն քէնտի էվլատընա թիւրքճէ էօյ-րէթմիլ իսէ պիր գօվալալըյ տա Հայախօսլար-տան պաշլար: Վայ թիւրքճէ գօնուշուլօրլար, թիւրք տիւրլէր, թիւրքիւ սէվիյօրլար տէյու սիթէմ պաշլար: Հալ պու քի պուշու իտտաա էտէն պէօյիւք միլլէթ գուրթարըճըլարընլն մութլադա էվլատը, ազրապասը ինկիլիզճէ տէն պաշգա պիր շէյ պիլմէդ: Գըթալըն իւզէ-րինէ պիր տէ Տօն Գիշօթլուդ, աճադճա ազ-գասէրլիք գամմ օլուր: Իշ թէմամ օլուր: Տիւ-չիւնմէդլէր քի թիւրքճէ սէօյլէտէնլէր եինէ միլ-լէթին տալը իլէ պիր իրթիպաթ պադ սազլայօր, օլ պիրլէրի թէմամէն էօլիւյօր վէ պիրադտան պիւթիւն մահվ օլաճազլար:

Պիրագտան պու քիլիսէլէրտէ պու ճէմիլէթ լէրտէ քիմսէլէր կէօրիւլմէյէճէք տիր: Պիրագ-տան Հայ իմի մահվ օլաճադ տըր: Թիւրք ճիւլմէ մէզալիմի, ճիւլմէ գըթալլարը վահ-չէթլէրի իլէ մուվաֆֆադ օլամատըրը իմհա սիյասէթինի Ամէրիգա ատալէթ, հիւրըրիյէթ, մուսավլաթ, թալիմ ու թէրպիյէ իլէ իճրա էյ-լէյօր, թիւրք էյէր կէլիպ պու տէրսի վէ պու ուսուլու էօյրէնսէ իտի, շիմտիքի տիւշտիւլիւ եէրլէրէ տիւշմէդ վէ պու կիւն տէօլլէթինի հուտուտլարը չօդ կէնիշ մէսաֆէլէր իհաթա էտէր իտի:

Իւչիւնճիւ, վէ էն աճըլըսը քէմալա էրմիշ օլուպ տա ինթիհար էտէնլէր եանի գաստէն քէնտի քէնտիլէրիմի էօլտիւրէնլէր տիրլէր: Պուշլար միլլիյէթ նօթթա ի նազարընտան սա-տադաթսըդ վէ Փասըդ միւնքիրլէր տիրլէր, միլլի լիսանը պիլիւր սէօյլէմէդ, ասլընը ինքեար էտէր, զայս էթմէյէ չալըջըր, չօճուլուդ ար-

գատաշլարը գարըրընա կէլսէ թանճադ իս-թէմէդ, պիզգաթ քէնտի Փամիլեասը ազալա-րընը ըէտտ էյլէր: Մէվլի, սէրվէթ, նուֆուզ սահիպի օլանլար վար, լաքին միլլէթինէ օն-լարտան հիշ պիր հիսսէ չըզարմադ: Միլլի իճ-թիմալարտա կէօրիւլմէդ, եազըն կէլմէդ, միւ-րաճաաթլար օլտա, հիշ ճէվապ վէրմէդ վէ եա-զընլարընա պիլէ վարըլմադ, գաստէն միլլէթէ էօլիւլ օլուպ սիւտ պէ սիւտ Ամէրիգալը կէօ-րիւնմէյէ չալըջըր: Պազըլարը էճնէպի իլէ էվ-լէնմիշ տիր, կէօյա քի Հայ գըզը, Հայ միւնա-սիպէթի ալըպ իմիշ կիպի օնուն իլէ իֆթիսար էյլէր: Հալ պու քի եօզլասան իրլանտալը, Ի-թալիան, Սլապ եա Ձէլս եա ախէր պիր ըրգ-տան կէլմիշ պիր գարը տըր: էվլատլարը զաթէն զայ օլմուշ պիթմիշ տիր: Սէրվէթլէրինտէն միլլէթէ հիշ տէյիլ պիր հիսսէ պիլէ չըզարմադ: Պու կիպիլէրտէն էվլի օլանլար էքսէրիսի պախթսըդ տըրլար: Պու զայրի թապիի հալ տէ-վամ էթմէդ եա պօշանըրլար եա քէտի քէօփէք հայաթը եաշարլար, եա տա գարը իսրաֆ վէ սէֆահէթ իջինտէ եիւզէր, պիզիմ ախպար չէք-լէրի էօտէր վէ Ամէրիգալը օլտուլ, Ամէրիգա-լը գարը ալտըմ տէյու գուրուլուր: Պու կիպի-լէրտէն պազըլար կէօզիւմիւլիւն գարըրընտա տըր: Նէ հայաթլարընտան նէ էօլիւլմէրինտէն միլլէթի իսթիֆատէ էթմէդ, քիմ իսթիֆատէ էթտիյի տախի մալիւմ օլմադ:

Էլպէթ հէր հալին իսթիսնասը օլտուլու կի պի Ամէրիգա Հայլարընտա տալի իսթիսնա-լար վար տըր: Պու իւմման իջինտէ Հայ գալըպ Փամիլեասընը թամ հայկական քիւրքէ ի հալա իջինտէ եաշատանլար էճնէպի իլէ էվլէնմիշ Ի-քէն պիլէ օնու քէնտի միլլի ալադա վէ մէնֆա-աթընա կէթիւրէնլէր վար տըր, լաքին էքսէրի-յէթ տէյիլ տիր: Ամէրիգատա պէյադ գըթալ տէ վամ էտիյօր վէ եէրլինի տօլտուլմադ իջիւն եէ-նի հիճրէթ էտէնլէր տախի օլմայաճադ տըր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՃԻՀԱՆՏԱ ԷՆ ՈՒՅԱԳ ՎԷ ԷՆ ԻՐԻ

Ա.

Անատուլու իսանլարընտա միւսաֆիլ օլան-լար՝ կէճէլէրի եաթագտա արգատաշլըդ էտէն սէրի իւլ հարէքէ հայլանճըզլարը տէրիաթը է-տէրլէր: Կէօզ իլէ կէօրէպիլտիլմիլդ էն ուֆադ

մախլուգաթտան տըրլար: Եինէ տէ պիր հայ-վանա մախսուս օլան ճիւմլէ ալէթլէրէ մալիք տիրլէր: Աղըզ, գուրսագ, պաղըրսագ, կէօզ, զօզու ալան ալէթ վէ ալթը ալագ, հէր շէյ մէվ-ճուտ, լաքին խուրտէպինի էլէ ալըպ՝ սաղըրդ-լարըն պօզուզ յուլարընը թէֆթիշ էտէրսէք՝ տահա ուֆագլարընը պուլուրուզ, օլ տէրէճէ ու ֆագ քի՝ երւզ տանէսի եան եանա տիղիլտիք-տէ անճագ պիր ինչ (փարմագ) պօյունտա օ-լուրլար, եախօտ ատի պիր թալլու զարը պէօ-յիւքլիւյիւնտէ պիր զապա պունլարտան 64,000 տանէսի սըղար: Պունլարըն տախի քէնտիլէրէ կէօրէ ազասը վար:

Լաքին հայաթա մալիք տահա ուֆագ վար-լըզլար տախի պուլուրուզ: Գօլէրա, թիֆուս վէ ախէր իլէլի սարիյէ միւսէպպիպլէրի օլան փրօթօզա (հայվանի), պասիլ (նէպաթի) վէ սայրէ նէվլէրինտէն պաղըրլարը օլ տէրէճէ ու-ֆագ տըրլար քի՝ մէղքիւր թալլը զարը պէօ-յիւքլիւյիւնտէ պիր զապա երւզ պին միլիօն տա նէսի սըղար: Երւզպին միլիօն նէ՞ տէմէք, պէլ-քի խաթրընդագ կէլիր: Պիր միլիօն պուղտայ տանէսի եէտի շինիկ, եախօտ Ամէրիգա էօլչիւ-սիւ իլէ իքի պաշըլտան ազ էքսիք տիր: Իմտի պալատաքի ատէտ 192,500 պուլլ, եախօտ, հէր պիր վահօնա 50 թօն երւքէմէք շարթըլլէ՝ 5900 շըմէնտըֆէր վահօնու տօյտուրաճագ դա-տար պուղտայ տանէսինէ միւսալի տիր: Պու զատար վահօնտան իպարէթ պիր զաթար իսէ թագըրիպէն գըրզ միլ ուզունլուղունտա օլուր:

Լաքին հէնուզ էն ուֆագ վարըրլարա վա-սըլ օլմատըզ: Նէպաթի ճիւմլէր պաշըլմա գար պօն (քէօմիւր) վէ սուտան իպարէթ տիրլէր: Սու թէքրար օֆսիմէն վէ հայտրօնէն կաղա-րընտան իպարէթ պիր թէքքիպ տիր: Անտէն մա տա՝ փօթա, ֆօսֆօր, քիւքիւրտ վէ սայրէ տախի ազ չօզ պիրլէշմիշ տիր: Պու մատտէլէր-տէն սալթ սուտա մէվճուտ պուլունան իւնսիւր տանէլէրինի հիսապա ալսագ՝ պիր զար ճէսա-մէթինտէքի սու տամլասընտա օլան զէրրէլէ-րին ատէտինի պէյան էթմէք իշիւն, օլ ատէտ-տէ գոււմ տանէլէրի ֆարզ էտէլիմ, վէ իշթէ պուլուրուզ քի՝ Նիւ Եօքստան Սան Ֆրանչիս-գօյա զատար ուզունլուգտա, 250 գատէմ էնտէ վէ 10 գատէմ գալընլըղընտա պիր չօսէ հօլու եափապիլըրիզ: «Ամա ուզուն էթտի» տէյէճէք-սինիզ, լաքին հէլէ սապը էտին, պաղը խաթիպ-լէրին իսթիլահնճա՝ «Տահասը վար:» Ալիմ-

լէրին սօն քէշֆիյաթլարընա կէօրէ հէր պիր իւն սիւր զէրրէսի թէքրար միւրէքքէպ պիր ճիւմ տիր: մանգուճէ ի շէմսիյէ կիպի՝ օրթասընտա չէքիրտէկ կիպի պիր գըսմ, վէ անըն էթրա-ֆընտա տէվէրան էյլէյէն էլէֆթրօնլար վար տըր: Էն խաթիֆ զէրրէյէ մալիք օլան հայտրօ-ճէնտէ պիր չէքիրտէկ վէ էթրաֆընտա պիր էլէֆթրօն պուլունուր: Օքսինճէնտէ՝ պիր չէ-քիրտէկ վէ 8 էլէքթրօն, ալթունտա 1 չէքիր-տէք վէ 99 էլէքթրօն վէ զայրիհոււմ:

Շու հալտէ տիւնեայը տօյտուրան ուզվի վէ զայրը ուզվի ճիւմլէրին հատտը հիսապը եօզ տըր տէսէք ճաիզ տիր: Էթրաֆըմըղը իհաթէ է-տէն, հալալը, սուլու վէ թօփրաղը տօյտուրան պինլէրճէ նէվ միքրօպլարտան եիրմի զատար նէվի պիղիմ վիւճուտըմըզտա տախի միւսա-ֆիր օլուպ՝ պաղըրլարը հագմ ամէլիյաթընա եարտըմ էտէրլէր, պաղըրլարը տա գանըմը իլէ ճէվէլան էտէրէք՝ սիրայէթ էթմէք իսթէյէն տիւշմէնլէրիմիղի ալթ էթմէքլէ մէշղուլ պու-լունուրլար: Սիւտիւ եօզուրտ եափան, խամու-րա մայա օլան, իւզիւմիւն շիրէսինի շարապա վէ շարապը սիրքէյէ թահվիլ էտէն, նէպաթաթ տա շէքէր եախօտ նիշէ մէյտանա կէթիւրէն գուվվէթլէր միքրօպլար տըրլար: Սուտա եա-շայան պաղը նէվլէրին չազմագ թաշը մատտէ-սինտէն իպարէթ զապուգլարը տէնիզին տիպին տէ պիրիքիպ՝ գայալար թէշքիլ էթմիշ տիր-լէր: Փրօթօզա թագըմընտան օլան պաղը հայ-վանճըղլարըն զապուգլարը տախի այնի սու-րէթտէ թէպաշիր թապազալարընը պինա էթ-միշ տիրլէր:

Սիլիօնլարճա միլիօն զէրրէլէր էնվաի ճիւմլէր թէշքիլ էթմիշ, միլիօնլարճա միլիօն ուզվի վէ զայրը ուզվի ճիւմլէր պիր արայա կէլէրէք քիւրրէ ի արղը մէյտանա կէթիւրմիշ: Գիւրրէ ի արղ տէմէքլէ կէլէ՞ր միսին: Պիր զէ-ման, պիլի՞ր մի սին, նէ՞ պէօյիւք շէրէֆէ մա-լիք իտի: Պիւթիւն ալէմ ու ճիհանըն մէրքէղի ատտ օլունուր իտի: Էսքի զէման փատիլչահա-րը կիպի հէփսի իւզէրինէ հիւքմ սիւրմէք խա-յալընտա իտի: Կիւնէշ վէ այ վէ երլտըղլարըն աղիմ ճիւմհուրու հէփ օնա թապի իտիլէր: Կիւ նէշ վէ այ օնա զիյա վէրմէք իշիւն վար օլմուշ-լար, երլտըղլար տախի կէճէլէրի սէմայը թէգ-եին էթմէք իշիւն գօնուլմուշ գանտիլլէր իտի-լէր: Չէվալը քիւրրէ ի արղ տէվլէթ տիւշկիւ-նիւ օլտու: Իլմ՝ Կիւնէշիմ մէրքէզ օլտուղունու

Թաստիգ էթտի. զէմին թէպաա մէվգիւնէ թէ-
նէզգիւլ էթմէյէ մէճպուր օլտու: 24,900 միլ
մուհիթի, սաաթտա 120 միլ սիւրաթ իլէ սահէ-
յի գաթ էյլէյէն թէյյարէնին պէրտէվամ կիտէ-
րէք անճագ 8 կիւն վէ 15 սաաթտա տէվը էտէ-
պիլէճէյի պիր տաիրէ ա՞ղ պիր շէյ մի տիր:
29,000 գատէմ իրթիֆաւընտա Հիմալայա թէ-
փէլէրի վէ 31,000 գատէմ տէրինլիյինտէ տէր-
եա չուգուրլարը քիւլիւք շէյլէր մի՞ տիրլէր:
Լաքին էհլ ի նիւճուս պէյան էտիյօր քի շէմսին
էթրաֆընտա տէվէրան էյլէյէն սէյյարէլէրին
տէօրտիւ քիւրրէ ի արգուրն չօգ պէօյիւք տիր-
լէր: Պոււլարըն էն իրիսի Միւլթէրի (Ճիւֆի-
քըր) տիր: Գուլթու տիւնանըն գուլթուռնու
օն պիր միսլի օլուպ՝ մուհիթիին այնի թէյյա-
րէ անճագ իւլ այտա տէվը էտէպիլէճէք տիր:
Անըն հաճմընա միւսապի կէլմէք իշիւն՝ պիղիմ
տիւնեա գատար 1309 տանէ քիւրրէ պիր արա-
յա կէթիւրմէք իճապ էտէր. լաքին մատտէսի
քիւրրէ ի արգ գատար սըգը օլմատըղընտան՝
սըգլէթի տիւնեանըն անճագ 314½ տէֆասը
տըր:

Շէմսին էթրաֆընտան՝ անըն գուլվէ ի
ճագիպէսի էմրինէ մուլթի օլմագ իւղրէ՝ տիւն-
եատան մատա եէտի իրի վէ պին գատար ու-
ֆագ սէյյարէլէր վար տըր. թապիի շէմսին
հաճմը վէ սըգլէթի փէք աղիմ օլսա կէրէք տիր
Գուլթու 866,400 միլ օլարագ, արգըն գուլթու
նուն 109 տէֆասը տըր, հաճմը 1,300,000 տէ-
ֆասը, վէ սըգլէթի 332,000 տէֆասը: Շէմսէ
նիսպէթէն քիւրրէ ի արգ՝ 6000 փառնտ աղըր-
ըղընտա պիր ֆիլէ նիսպէթէն իքի տիրհէմ գա-
տար սըգլէթտէ պիր ուֆագ սէրչէ եոմուրթա-
սը գատար գալըր: Շէմսին էթրաֆընտա տէ-
վէրան էյլէյէն ճիսմլէրին եէքիւն սըգլէթի շէմ
սին անճագ 700տէ պիր գըսմընա միւսապի տիր.
Եախօտ 175 փառնտ կէլէն պիր ատէմին էլին-
տէ րուպ փառնտըղ պիր էլմա գատար:

Լաքին պուռտա տախի «տահասը վար»:
Սապիթ եըլտըղլար, եանի սէյյարէ օլմայան-
լար, հէր պիրի պիրէր կիւնէշ տիրլէր: Իլմ ան-
լէրին պաղըլարընը էօլմէյէ մուգթէտիր օլ-
մուլ վէ պուլմուլ տըր քի նիշէլէրի պիղիմ շէմ-
սին եիւղլէրճէ, պինլէրճէ, հաթթա միլիօնլար-
ճա տէֆասը պէօյիւք տիրլէր: Էն մէշհուրու
Պէքէլիէօթ թէմիյէ օլուռնան տըր քի՝ պիղիմ
շէմսին 27 միլիօն տէֆասը պէօյիւք տիր: Շէմ-
սին տիւնեատան նէ գատար պէօյիւք իտիյինի

զիւր էթտիք: Պէյթէլիէօգէ նիսպէթէն շէմս՝
մէզքիւր ֆիլէ նիսպէթէն պիր սէրչէնին կէօգիւ
գատար գալըյօր: Արթըգ քիւրրէ ի արգ նէրէ՝
տէ գալըր:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ՊԵՏՊԱՆԹ ՔԵՉԻԼԵՐ

Ա՛հ, նէ՛ քէչիլէր... Իրի սէմիլ վէ կիւ-
գէլ քէչիլէր... Տուրուշ, եէօրիւյիւշ վէ մէլէ-
յիւլէրինտէ պիր գուլվէթ վէ պէշաշէթ նիւմա-
յան: Պաճագլարընտա տաղ վէ եայլալարըն չա-
լը վէ թիքէնլէրինտէն պին պիր էսէր վար: Կէօգ
լէրի փիւրնուր, սաշ վէ սագալլարը չիւլէք վէ
օթլարլա, թապիւթըն միսք ու անպէրիյլէ մու-
սթթար:

Լաքին, հէյհա՛թ, նէ՛ պէտպալթ քէչիլէր
...: Պույնուղլարը՝ տէյնէք, արգալարը՝ գըր-
պաճ ալթընտա՝ պաղըրա, պաղըրա վափօրա,
վէ վափօրտա անպարլարա սէվգ օլուռնույօր-
լար:

Պին պէշ եիւլ քէչի պիր վափօրտա... Ան-
պարլարտա, հէր տէլիք վէ թէչիք իշինտէ, էթ
էթ իսաթիւնէ: Զէվալլը քէչիլէր, արթըգ էլ-
վէտա՝ րէնկեարէնի, սօնու կէլմէք եայլալարա,
եայլըմլարա, սէրին կէօլկէյէ, օրմանլարա,
պիլլօր փուռնարլարա, սօղուգ չայլարա, խօշ
գօղուլու օթ վէ չիճէլէրէ, վէ հայաթպախշ
հալալարա:

Կիւնլէր կէչտիքճէ՝ սէսլէրի գուլվէթտէն
տիւլիւյօր, պաշլարը էյիլիյօր, փարըլ փարըլ
փարըլայան կէօղլէրինտէ պիր տօնուգլուգ, պիր
սէօնիւքիւք փէյտա օլույօր: Եօլմուլուգ ուզա-
տըգճա՝ գըրլարըն, պալըրլարըն, տաղլարըն,
եայլալարըն, օվա վէ տէրէլէրին պու հուրը,
մէսուտ վէ շէն ու շաթըր մախլուգլարը իւղէ-
րինէ պիր փէրտէ ի մէլալէթ եայլըյօր:

Կիւնտէ պիր տէֆա պաշլարը իւղէրինէ սա
չըլան պիր գաշ գուրու օթ տալլարը ալթըն-
դա գըյամէթլէր գօփույօր...: Փէք միւսթէս-
նա սըրալարտա եէքտիկէրինէ տօղուռնան պույ-
նուղլար՝ պիրիպիրինէ ճանսըգ համլէլէր էն-
տիրիյօր: Զէվալլը՝ քէչիլէր... տէյիլ սալթ
միտէյէ պիր շէյ կիրմէյօր, իլլա՝ վուրուշա
վուրուշա տահա զիյատէ պիթապ ու թագաթ
գալըպ, չէպնէմ տանէլէրիյլէ եըյգանմըշ նա-
զէնիմ ճէսէտլէրի՝ հէր թարաֆը պիւրիւմիւշ

օլան կիւարէլէր իշինէ պէլէնէ պէլէնէ թանըմազ օլույօր...:

Պիր տէ սէյրճիլէր տէրտի վար: Եօգարըտա, կիւզէրկեհաշարտա, գարնլարը թօգ, իւթլէրի թէմիզ, վէ քէյֆլի եօլնուլար՝ շու գըյամէթլէրի սէյր էյլէտիքճէ տէյօրլար, «Զա թէն քէչի ճինսի արսըզ օլուր»...: Պու տա թուզ պիպէր...:

Վէ լաքին նի՞ չիւն հէփ պուշլար: Սալիսանէ եօլունու պու գատար ուզուն պիր էլէմ եօլու եափմագտա մագսէ՞տ նէ: Մէնֆաա՞թ: Անէր կէճ վէ կիւճ էօլմէլի տիրէր, թա քի պիր թագըմ ատմէլէր թէզ վէ գօլայ գէնկին օլսունլար...: Պէտպախթ քէչիլէր...:

Պիր եՅՈՒՃՈՒ

Իքալիսան վափօրու

ՃէՄԻՅԵԹ Ի ԱԳՎԱՄԸ ՊԻՐ ԶԻՅԱՐԵԹ

Կէչէն եազ թաթիլի միւնասիպէթիլէ Մըսըր, Պաղեստին վէ Սիւրիայա օլան զիյարէթիմիզտէն ալտէթիմիզտէ Իսվիչէրա թարիզիլէ կէլիպ ձինիվայը տախի զիյարէթ էթմէյի արգու էյլէտիք: Պուշտա մագսէտիմիզ Իսվիչէրանըն թապիլի մէնղարէլէրինի սէյր էթմէք, քէզալիք ճիհան հարպընտան սօնրա քիթապ վէ զազէթալարըմըզըն սահիֆէլէրինտէ նիչէ քէրրէ Լիկ ալ Նէյշընս, «Ճէմիյէթ Ի Ագվամ» թապիրիլէ անըլան հիյէթի միւնթէրէմէյի ըէյիւ այն միւնչահատէ էթմէք իտի:

Իսվիչէրանըն թապիլի կիւզէլիքլէրինին տիկէր էվրօփա տիյարլարընընթինտէն էֆգալ օլտուղու գաւնաթընա կէլմէք իշիւն ատէմ կիւճլիք չէքմէզ: Տաղլար արասընտա փարլայան մաի կէօզ միսիլիլ կէօլլէր շէհրլէրին պի էմսալ կիւզէլիլի, վէ զիրվէլէրինի պուլուլթարտան եօգարը եիւքսէլտէն գար իլէ մու հաթ Ալի վէ Մօն Պլան տաղլարը պունա քեաֆի տէլիլէր տիրէր: Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն թէ ճէմիլէրինի ագտ իւշիւն պու տիյարտան կիւզէլ վէ մէրքէզի պիր տիյար վէ ձինիվատան միւնասիպ պիր շէհր խալալ օլունամազ:

Ճէմիյէթ Ի Ագվամ եախօտ Լիկ ալ Նէյշընս թապիր օլունան հիյէթ սապըզ Միւնթէմիէ Ի Ամէրիգա ըէլսի միւնթէվէֆա Վուտրօ Վիլսընըն ունուտուլմազ նուլթգունուն օն տէօրտիւնճիւ մէպտէսի իւզէրինէ միւնսսէս պիր

հիյէթ օլուպ, էհէմ մագսէտի պէօյիւք վէ քիւչիւք տէօվլէթլէրին սիյասի հիւրրիյէթլէրինի կարանթի եանի թէչմին էթմէլէրի տիր:

Պու մէճլիսլէրտէ պահա օլունան մատտէլէրին թէֆէրրիւաթընա կիրիւմէք՝ պէնտիմիզին մագսէտինտէն խարիճտէ օլուպ, օրատա տիգգաթըմըզը ճէլպ էտէն պիր գաչ պէլի նօգթալարը զիքը իլէ իքթիֆա էտէճէլիզ:

1. Ամէրիգալլարըն քիւրսիլէրինին պօշուղու: Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն թէճէմիլէրինտէ պուլունուպտա տիւնեատա էն աղըր մէսուլիյէթլէր թաշըյապիլէն էն միւթէրագըզ, գէնկին վէ այնի վագթտա ճէնկ ճիտալ սէտալարընտան ագատ օլան Ամէրիգալլարըն իքինճի պալգօնտա անճագ սէյրճի քիւրսիլէրինի իշղալ էթտիլէրինի կէօրիւպտէ թէչսիւֆ էթմէմէք զայր ի գապիլ տիր: Ինսանը տահա զիյատէ հայրէթէ զարգ էտէն խուսուս շու տըր քի Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն թէչսիսի էֆքեարընը իւք թասմիմ էտէն Ամէրիգանըն ըէլսի Մր. Ուիլսըն իքէն՝ պու կիւն Ամէրիգա, Բուսիա վէ թիւրքիա իլէ պիրիքտէ չեգոք պիր մէվգի թու թույօր: Հայֆա քի սէնաթօր Լաճ ըէլս Ուիլսընըն չախսընա օլան քէն ու ատալէթինի աւնըն մէպտէ վէ իտիալարընա գարըզ էն գրիթիզի պիր զէմանտա էֆքեար ը ամմէյի թահրիքինտէ օլան մուվաֆֆագիլէթիլէ իքթիֆա էյլէտի:

2. Սէֆրէքէրիյէթ թապիր օլունան մահալըն ֆաալիյէթի: Այնի տամ ալթընտա տիւնեանըն չար ճիհէթինտէն պիրիքմիշ օլան մուրախխաւարըն քիւմէլէնիպ քէնտի անա լիսանլարընտա միւնատալէ վէ պահալարընը իշիթմէք գահիրէն Պապէլտէքի լիսան գարըշմասընը անտըրըր իքէն մոււայէն վագթտա պիր չանըն սէտասընա իճապէթէն եինէ այնի զէվաթըն տիկէր պիր տամ ալթընտա Փրանսըզ ճա վէ Ինկիլիզճէտէն պաշղա լիսան գօնուլմայըլ՝ պիր պիրլէրինի անլամալարը հագիգաթէն չայան ը տիգգաթ պիր խուսուս տըր: Պու իճթիմալարտա ըէսմի լիսան Փրանսըզճա օլուպ՝ նուլթգար սօնրա Ինկիլիզճէյէ թէրճէմէ օլունուլար: Նէ՞ օլայտը պու գատար մուլիթէլիթ գալմլար Ճէմիյէթտէ գուլլանըլան լիսանը անլատըզլարը կիպի հուղուրա գօնուլան մէսէլէլէրին էսաս վէ բուհունու այնի սուհուլէթլէ անլայապիլէ իտիլէր:

3. Պու հէյէթտէքի մէչհուր զէվաթ: Ծի-

հան մուհարեպետին տէն սօնրա մէյտանա կէլ-
միշ օլան մէմլէքէթլէրին մուրախսաւարը
տիւլէլ ի մուաղղամանըն մուրախսաւարընա
միւսալի իմթիյալարա մալիք օլուպ՝ ճիւմլէ
միւզաքէրէլէրէ իշթիրաք էտէպիլիյօր իտի ի-
սէլէրտէ Ինկիլթէրրա մուրախսաւար Սըր Օս-
թըն Չէմպլըլէնին Ֆրանսա մուրախսաւար միւ-
սիւ Պրայանըն վէ հէնուզ պիր սէնէ էվվէլ ա-
ղալըղա գապուլ օլունան Ալամանեա մուրախ-
սաւար Հէր Սթրազմանըն նուֆուզունուն պէյն
էլ միլէլ պու հէյէթ իւզէրինէ օլան թէսիրի-
նի հիսս էթմէմէք գապիլ տէյիլ իտի:

4. Քիւլիւք տէօվլէթլէրին իշիտիլմէք սէ-
լահիյէթի: Տիգգաթըմըք ճէլպ էտէն պահս-
լարտան պիրիսի պիր կիւն էվվէլ Ամէրիզալը-
լարըն թէշլիգիյլէ ձէմիյէթ ի Ազվամըն աֆի-
յօն հասըլաթը հագղընտա Աճէմիսթան մու-
րախսաւարընտան իսթէտիյի բափօր օլուպ՝
էրթէսի կիւն Հիւսէյն Խան Ալինին Ֆրանսըղճա
լիսանտա Աճէմիսթան նամընա ձէմիյէթ ի Ազ-
վամա աֆիյօն մէսէլէսի հագղընտա զրաաթ
էյլէտիյի ճէվապ իտի: Մուճաիլէյհ շու իքի
նօթթալը փէք աչըղ իղահ էյլէտի: Պիրինճի,
Ամէրիգանըն ձէմիյէթ ի Ազվամա աղա օլմա-
տըղը հալտէ սէլահիյէթլէրինին մահտուտիյէ-
թի, տիկէրի իսէ մէտէնի վէ Քրիսթիան Էստ
էտիլէն տիյարլարտա. — Ինկիլթէրրա, Ամէ-
րիգա, Ֆրանսա, Ալամանիա, Հօլանտա վէ Իս-
վիչէրտա աֆիյօն հասըլաթը վէ պու մագսէ-
տէ ֆապրիգալար մէվճուտ օլտուղճա՝ Աճէմիս
թանըն աֆիյօն հասըլաթընը էքսիլտէմէյէճէ-
յինին պէյանը իտի: Քիւլիւք տէօվլէթլէրին
քէնտի հագղլարընը պէյն էլ միլէլ պու հիյէթ
հուզուրունտա սէրպէսթճէ իտտիա էտէպիլմէ-
լէրի հագղիգաթէն զայէթ ճէսարէթպախշ պիր
վազըա տըր:

ձէմիյէթին խիթամընտա ժուրնալ տէ ձի-
նէվ զագթթասընըն իւք սահիֆէսինտէ տօղթօր
Նանսէնին «Ես էրմէնիսթանըն հագղը՝» սէր-
լէվհալը պէնտինի օգուլուպ ասլէն էրմէնի վէ
ինթիխապըմըն նէթիճէսի Ամէրիգան թապաա-
սը օլտուղուճ էճիլտէն սիւքիլթիւ էն սէլիմ թա
րիգ իթթիխաղ էտիպ՝ չէշմիմի Մօն Պլանըն
գար իլէ մուհաթ զիրվէլէրինէ իմտա տիլէր-
ճէսինէ աթֆ իլէ հօթէլէ տօղրու ըվման օլ-
տում:

ԽԱՉԵՐ ԹԻԻԹԻԻՆՃԵԱՆ

Րիփըն

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

Ֆէննիս Եէնի ՄԻԻԹԻԻՉԷԼԷՐԻ

Պու կիւնլէրտէ Նիւ Եօրքտա Էէնի պիր ի-
ճատ առէթա միւճիւզէ տէնիլէճէք պիր թէճ-
րիւպէ տահա կէօրիւլտիւ: Րուսիանըն էտիսընը
թէսմիյէ օլունան փրօֆ. Լէօն Թէրէմին Մէթ-
րօիօլիթէն Օփէրտա քէնտի իքի էլլէրինի պիր
ալէթ գարչըսընտա հարաքէթ էթտիլէրէք ի-
լէրի վէ կէրի չէքէրէք պիր թագըմ կիւզէլ մա-
գամլար չալմաղա մուվաֆֆաղ օլտու: Ալէթ
սատէճէ պիր տաիլէվի վէ ամուտի մատէն թէլ-
տէն իպարէթ իմիշ. աղ չօգ ըէտիօ ալէթինէ
պէնդէյօր քի պունա էլլէրի վասիթասը իլէ է-
լէքթրիք մըղնատըս իլհաղ. էտէրէք էն նաղիք
մուսիգի սէսլէր չըքըյօր իմիշ: Սաղ էլի Էաղ-
լաշըպ ուղաղլաշարաղ սէսին փէրտէսինի տէ-
յիշտիրիյօր սօլ էլ իսէ սէսին գուվլէթլին թէպ
տիլ էտիյօր: Չըղան սէսլէր ինսան սէսի, քէ-
մանի վէ պաղղա ալէթլէրին սէսի կիպի իմիշ:
Իլք տէֆա Ավա Մարիա մագամընը չալմը, սօն
րա պաղը մէշհուր վարչալար չալմը տըր: Փը-
րօֆէսօր Թէրէմին ալէթին գարչըսընտա տու-
րուպ սատէճէ իքի էլլէրինի իլէրի կէրի կէօ-
թիւրիւյօր վէ հիշ պիր Էէրէ տօղունմայօր ի-
միշ:

Ալէր պիր Էէնիլիք տէ Վիէննատան իշի-
տիլիյօր: Պիր վաղըթտան պէրու թէպապէթ
ինսանլարը կէնճէլմէք սէվտասընա տիւշմիւշ
տիւր: Պունուն իշիւն պէյլլէր աշըլամաղ ու-
սուլը թէճրիւպէ օլունույօր իտի վէ էփէյի մու-
վաֆֆաղիյէթ հասըլ օլտու: Վիէննալը Տօգթ.
Տօփէր տահա սատէ պիր թէճրիւպէ իլէ մու-
վաֆֆաղ օլտուղունու սէօյլէյօր: Պու թէճրիւ-
պէտէ մայմուն Էոմուրթասը աշըլամաղ կիպի
ամէլիյաթ Էօղ տըր, սատէճէ գասըլտաքի
պէօյլիք գան տամարլարընըն իւզէրինի աշըպ
իւզէրինէ Էիւզտէ 7 Նիսպէթինճէ Փինօլ մահու
լը սիւրիւյօր: Պու Էօլ իլէ գան տամարլարընը
ինթիյարլըղտա պիւղիւպ տարալտան ասէպէ-
լէրի թէլէֆ էտիյօր քի տաիլիլ պէյլլէրէ վէ
վիճուտա զիյատէ գան ճէվէլան էյլէսին: Պու
ամէլիյաթտան իքի հաֆթա սօնրա կէօրիւլիւ-
յօր քի տամարլար թագէ գան իլէ տօլույօր վէ
ինսանըն տինճիլի Էէրինէ կէլիյօր: Պու թէճ-
րիւպէ 200 քիմսէ իւզէրինտէ իճրա օլունմուշ
պիր դաշընտա գուլաղըն սաղըրլըղը գըսմէն կէշ

միշ վէ հէր պիւրինտէ սաչ վէ Թըրնազլար պէօ-
յիւյօր իմիշ: Պու թէճըրիւպէյի պիւր գաչ սէնէ
էվլէլ Տօզթ. Լէրիշ իսմիւնտէ պիւր Ֆրանսըզ
տօզթօր սընամըշ լաքին օ ասսպէլէրի քէսիւ
չըզարմաղա չալըշմըշ միւմքին օլմամըշ:

Էն պէլլի միսալ 54 եաչընտա պիւր ատէմ
տիւր քի սաչլարը աղարմըշ, այազլարընտա պէ-
րէլէր չըգմըշ վէ եօրիւյէմէղ հալտէ իմիշ, ա-
մէլիյաթտան սօնրա եօրիւմիւշ, սաչլարը
թէքրար սիյահ օլմուշ, պէրէլէր սաղալմըշ վէ
ատէթա 50 եաչընտա սաղլամ ատէմ օլմուշ
տըր:

ԻՄՎԱԼ Ը ՄԵԹՐՈՒՔԻ ՄԵՍԵԼԷՍԻ

Էնգարէ հիւքիւմէթի պիւր թարաֆտան էմ-
վալ Ը մէթրուքէյի թիւրք մուհաճիւրլէրէ թէվ-
դի էթմէքտէ իքէն Փարիզտէքի Հայ Գաղթ. Կեզ
ըոնական Յանճնախումբ թարաֆընտան ձէ-
միւլէթ ի Ազվամ բիւսէթինէ աթիւտէքի մուկ-
թիւրէ վէրլմիւշ տիւր:

«Թիւրքիա Հայլարընըն էմվալ Ը մէթրու-
քէսի նամ պէտպախթ մէսէլէ հագգընտա պազը
վազապարա տիգգաթընըզը տալէթ էթմէքլէ
չէրէֆեապ օլուրուզ: Պու մէսէլէ 1925 Դեկ-
տեմբերինտէ ձէմիւլէթ ի Ազվամ իճթիմաընտա
զայտ օլունմուշ իտի, հալա պիւր նէթիճէ վէր-
մէմիւշ վէ մալլէրի զապթ օլունմուշ օն պինլէր-
ճէ պէտպախթլարը իսմիւսիւրլիյէ զարգ էյլէ-
միւշ տիւր: Էվլէլա, 1924տէն եանի Լօզան ահտ-
նամէսի իսկալանտըզտան սօնրա զապթ օլուն-
մուշ մալլէրին իատէ օլաճաղընա տաիւր Էնգա-
րէնին Ֆէրմանը իճրա օլունմամըշ տըր: Հալա
զապթ էթմէք իշի տէվամ էտիյօր: Մէսէլա Փա-
րիզտէ սաքին օլան Տիկին Մէլիք Շահըն Մաքրի
Քէօյտէքի խանէսի պու սէնէ Հոկտեմբերտէ
զապթ օլունտու, զօճասը 1915տէ գաթլ օլուն-
մուշ տըր: Սանիէն պազը Հայլար վէրլ վասը-
թասը իլէ մահքէմէյէ միւրաճաաթ էտիւպ մալ-
լէրինի իսպաթ էյլէտիլէր. լաքին Էնգարէ էմր
վէրտի քի շախսէն քէնտիլէրի կէլիպ տալա էթ
մէլի տիւր: Հալ պու քի հիշ պիւր Հայ Թիւրքա-
յա կիրմէյէ միւսաատէ օլունմազ: Սալիսէն, Էն
գարէտէն Նոյ. 22 Թարիխի պիւր թէլկրաֆտա
պէյան օլունույօր քի հիւքիւմէթ պազը մահքէ-
մէլէրին պու կիպի տալալարտա էրմէնիլէր լէ-
հինէ հիւքմ վէրտիլինի անլայըպ, ատլիյէ նա-

զարէթի վասըթասըլա էմր վէրտի քի պէօյլէ
գարարլար վէրմէսինլէր: Պու վազապարա
տիգգաթընըզը տալէթ էտէրէք՝ իսմիւտ էտէրիգ
քի Էնգարէ հիւքիւմէթինէ տէրիսաթր էթտիւրէ-
սինիգ քի քէնտի մուհաճէլէլէրի քէնտի Փէր-
մանլարընա գարըշ տըր, զիւրա օնլար կէօրիւյօր
լար քի էրմէնիլէրին հագգը հիշ պիւր վէճհլէ
ինքեար օլունմազ վէ ատալէթ իւզրէ հարա-
քէթ էթսէլէր եաղմայը տէվամ էտէմէյէճէքլէր
տիւր»:

ՏՕԳԹ. ՏԱՏԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Միւլէթիմիգ իշիւն գըյմէթլի օլան զաթ-
լարտան պիւրի տահա նապէտիտ օլմուշ տըր:
Ամէրիգալը միսիօնէրլէր արասընտա Տօզթ.
Տատ Հայլար իշիւն Էն մարուֆ վէ Էն սէվ-
կիւլիւ զաթլարտան տըր: Տօզթ. Տատըն իսմի
Այնթապըն Տօզթ. Շէփըրտը իլէ եան եանա
տուրուր: Հիշ պիւր միսիօնէր պունլար գատար
միւլէթիմիգ եազըն կէլմիւշ, պիլիմ իլէ տէրտ-
տաշ օլմուշ վէ պիլգէ պունլար գատար խըզմէթ
էյլէմիւշ տէյիլ իտի: Տօզթ. Տատ 30 սէնէ գա-
տար պիւր միւտտէթ Գայսէրի վէ Գօնեա թա-
րաֆլարընտա մուգթէտիւր պիւր թապիւպ վէ ճէր
րահ հալինտէ իշլէտիքտէն սօնրա ճիտտի պիւր
Գրիսթիան, Ֆէտաքեար պիւր ինսան հալինտէ
հէր քէսին գալպինտէ Էն եիւքսէք վէ Էն սէվ-
կիւլիւ պիւր մէվգի թութմուշ իտի: Միսիօնէր-
լիք բուհունու ամէլի պիւր թարգտա թէճէսսիւմ
էթտիւրէն պու զաթ 15 սէնէ գատար թալաստա
քէնտի հիւմէթի իլէ եալիտըրտըզը կիւզէլ վէ
մունթազամ իսսթախանէտէ տէրտիլէրի թէ-
տալի, Փուգարայա եարտըմ էթտիքտէն մատա
ատէթա պիւր միւպէշշիւր կիպի խըզմէթ էտէր ի-
տի: Գայսէրի հէվալիսինտէ պինլէրճէ տէրտ
լիլէր օնուն ամէլիյաթ վէ թէտալիսինտէն միւս
թէֆիտ օլմուշ տըրլար: Սօն 15 սէնէ Գօնեայա
կէշիպ օրատա տախի պիւր իսսթախանէ թէէ-
սիս էյլէմիւշ իտի վէ պուրատա Տօզթ. Տատըն
խըզմէթի ատէթա նախախնամական օլմուշ
տըր: Թէհճիւր գէմանընտա օն պինլէրճէ պիշա-
րէ Հայլար Գօնիայա տօլտուրուլուպ օրատան
զաֆիլէ զաֆիլէ սիւրիւլիւր իքէն Տօզթ. Տատ
օնլարտան գուրթարապիլտիյի գատարընը ճա-
նիլէրին էլինտէն ալմազ իշիւն չօզ պէօյիւք հիւմ
մէթլէր էյլէմիւշ տիւր: Պիզգաթ Սթանպուլա կի-
տիպ սէֆիւր Մօրկընթաու իլէ կէօրիւշէրէք վէ

թէլկրաֆլար վէրիպ ճէվապ ալարադ օն պինլէ-
րին օրատա գալմասընա սէպէպ օլմուշ տըր :
Միւթարէքէտէն սօնրա Նիւ Եօրքտա Րիլիֆ տա
երէսինտէ քէնտի մալիւմաթը վէ թէճրիւպէսի
սայէսինտէ փէք չօդ Փաիտէլի օլմուշ իտի : Օ
մուքթէտիր պիր թապիպ, ճիտտի միսիօնէր,
սէվկիւլիւ պիր տօսթ վէ համի իտի : Անըն միւ-
պարէք գիքրի հէր պիր էրմէնինին գալպինտէ
մուգատտէս պիր եատիկեար հալինտէ գալա-
ճադ տըր վէ արամըդտա նէսլտէն նէսլէ իսմի
եաշայաճադ տըր :

ԵՕԶՂԱՏ ՄԷԱՐԻՖՓԵՐՎԷՐԱՆ ՇԻՐԲԵԹԴ

Ֆիլատէլֆիա, Փէնսիլվանիա

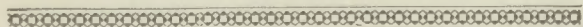
Հալ ը հազըրտա իլան օլունուր քի պատէ-
մա չիրքէթիմիդին նազըտ ազչէսի հէր հանկը
պիր մահալտա պուլունան միւքթէտիր վէ սա-
հիպ ի սիյրէթ Եօղդալը միւհթամ էրմէնի շա-
կիրտանընա մուսավէնէթէ հասր օլունմասը գա-
րար էտիւմիշ տիր :

Մուսավէնէթէ միւհթամ շակիրտան պէհէ-
մէհալ պիր մէքթէպի իպթիտաիէտէն մէզուն
վէ մէքթէպ ի ալի եա գօլէճ թալիմի ալմադա
միւսթաիտ վէ արգուքէշ օլմալը տըր :

Միւրանաթ թահրիի օլմալը վէ չիրքէ-
թին քեաթիպինէ կէօնտէրիւմէլի տիր : Ատրէս .

Mr. M. Z. Dadourian

277 So. Alden St., Philadelphia, Pa., U. S. A.

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ումումի Ամէրիգա գօնֆէրանսը Գուպա ա-
տասընտա իճթիմա էյլէտի : 21 Ամէրիգա ճիւմ
հիւրիյէթլէրի մուրախիասլարը հազըր իտի-
լէր : Մ . Ամէրիգա բէիսի պիր նութգ էտիպ՝
ումում զարպի տիւնեա ճիւմհիւրիյէթլէրի խու
սուսի պիր ալադա իլէ բապթ օլմալարընտան
պահա էյլէտի : Օրատա վէրիլէն պաշըճա գա-
րարլար հիչ պիր հիւքիւմէթին ախէրինին տա-
խիլի իչլէրինէ գարըմայաճաղը վէ Մօնրօ մէպ
տէսինին տէվամը իտի :— Յրանսա իլէ Ամէրի
գա արասընտա մէն ի հարպ իչիւն միւգաքէրէ
հալա տէվամ էտիյօր : Յրանսա եալընը թէար
րուզ հարպընը մէն էթմէք իպարէսինտէ իսրար
էտիյօր : Ամէրիգա հէր նէ հարպ օլուրսա օլ-

սուն շարթա գօնուլմալը տէյօր : Յրանսա պու-
կիպի պիր ահտնամէնին պաշգա տէօվլէթլէր ի-
լէ տէ եաիւլմասը ձէմիյէթ ի Ագվամ նուֆու-
զընա խալէլ վէրիւ . օնուն մագսէտի գաթէն
հարպը մէն էթմէք տիր տէյօր : Պրիանըն սօն
նօթասընա վօշինկթօն հալա ճէվապ վէրմէմիշ
տիր :— Նիքարակուտա սաը ձէն . Սանտինօ
էօլմիւշ տէյու պիր խապէր վէրիլտի իսէ տէ
թաստըգ օլմատը : Ասըլարըն իսթիհքեամ եէր-
լէրի պօշալմը տըր վէ գանն օլունուր քի գաչ
մըշլար վէ Ամէրիգա պահրիյէսի օ մէվէրիլէրի
գապթ էյլէմիշ տիր : Հարպ խիթամ պուլմուշ
տըր :— Տէմօգրաթլար եէնի ինթիխապտա նամ
զէտ թայինի իչիւն թէքաստա թօփլանաճադ-
լար, չիմտիլիք Սմիթ նամզէտ տիր, լաքին Գա-
թօլիք օլտուղու իչիւն իթիւրազ չօղալըյօր : Մի-
սուրի էյալէթի սինաթօրը Րիտ տախի նամզէտ
օլաճադ տըր : Րիփուպլիգանլար իսէ Հուվուրը
եա Գօլօմպիա բէիսի Պըթլըրը սէչէճէլէր կէօ-
րիւնիւյօր :— Ամէրիգա Գօնկըսի կէօմրիւք
թարիֆալարընըն էնտիրիւմէսինէ գարար վէր-
միշ տիր : Պու եօլ իլէ Տէմօգրաթլարըն սաըլ
աէպտէսինի դըմէն իճրա էթմիշ օլույօր :—
Հուվըր ինկիլթէրրայա գարըր լասթիք թիճա-
րէթինի էլինտէ թութմասը վէ իսթէտիլի կի-
պի Ֆիյէթ դօյմասը իչիւն իրօթէսթօ էտիյօր :
— Յրանսըլարըն սէնայի իչիւն Ամէրիգատա
խիթիգրազ եաիմալարընա բէիս միւսաստէ էթ
միշ տիր :— Նիւ Եօրք շէհրի պիւտմէսի պիւ-
թիւն Ամէրիգանըն րուպը իմիշ, վէ իթալիա
գատար իմիշ :— Ամէրիգանըն իիւրաճաթ վէ
իտիսլաթը 4000 միլիօն տօլար տըր :— Նիւ
Եօրք էթրաֆընտա Յունվ . 25տէ պիր գասըրդա
օլտու քի 100 պինլէրճէ տօլար գիյան վէրմիշ
տիր : Իրլանտա հիւքիւմէթ բէիսի Ամէրիգայա
կէլմիշ վէ Նիւ Եօրքտա, Ուօշինկթօնտա, Շի-
գաիօտա մէրասիմ իլէ գապուլ օլունմուշ տըր :

Լօնտրատա Սօվիէթլէր հիսապընա ճասուս
լուգ էթմէք թէօհմէթիլէ իքի ատէմ 10ար սէ-
նէ մահքիւմ օլմուշլար տըր : Պունլարտան պիրի
Ալաման, օլ պիրի ապէն իրլանտալը Ամէրիգա-
լը իմիշ :— Փալիա հազրէթլէրինին սօն կոնգա-
կը քի «Գաթօլիք քիլիսէսի հիչ պիր թատիլաթ
գապուլ էթմէգ, քիլիսէսի պիրլէշտիրմէք իս-
թէյէնլէր կէրի Գաթօլիք քիլիսէսինի օլտուղու
կիպի գապուլ էթմէլի տիրլէր», մէալընտա ի-
տի, ինկիլթէրրատա եէնի քիլիսէ գանուըն գա-
պուլ էթմէք թէչէպպիւսինէ պէօյիւք տարպէ

վուրմուշ տըր: Ինկիլիզէր իմիտ էտիյորլար իտի քի քէնտիլէրի պիրազ եազլաշարազ Գաթօլիք քիլիսէսի տախի պիրազ եազլաշարազ ըուհու կէօսթէրէճէք տիր: Մըսըրտան Պաղէստինէ տօղրու չէքիրկէ հիւճիւմիւ պաշլամը վէ հիւքիւմէթլէր մէն իչիւն եօլլար տիւշիւնիւյօր:

Ֆրանսանը միլլի մէճլիսինտէ միւսպահէսէլէր պաշլամը տըր: Փուհնդարէ գապինէսիւնին տէվամ էտիպ էթմէյէճէյի պու միւսպահէսէլէրտէն մէրպութ տըր: Ասըլ մուխալիֆլէր եանի ըատիգալլար նէ մէսլէք թուլթաճաղը աւարարընտա գարար վէրիլէմէմիշ տիր: Սօսիալիսթ Փըրզա ըէիսի՝ Փրանզըն գըյմէթինին թէսպիթ էտիլմէսինի թալէպ էթմիշ, քէզա ըատիգալլարտան պիրի տախի օ մէալտա սէօյլէմիշ տիր: Աֆղանիսթան էմիրի Փարիզէ եէթիշտիլինտէն մէճլիս պիր կիւն թաթիլ էտիլմիշ տիր: Էմիր Րօմատա փէք թանթանա իլէ գապուլ օլունտու: Հարէմի Սուլթան՝ թամ պիր Փարիզիլ գատըն կիպի կիլինմիշ, եիւզիւ աշըզ շափա իլէ կէզիյօր: Մըսըր Իսլամլարը պունու խօզ կէօրմէտիլէր: Քէզա Փարիզէ կիրտիլինտէ տախի փէք մուլթանթան պիր գապուլ եափըլմըշ տըր: Էմիր Էմին Ուլլահ Լօնտրայա, Պէրլիւնէ, Մօսկօվայա տախի կիտէճէք տիր վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ խալիֆալըղը իւզէրինէ ալմազ իսթէյօր, օնա չալըշըյօր: Ֆրանսա Գապինէսի եէնի իսթիգրազ ալմայըլ վէրկիլի արթըրմաղա գարար վէրմիշ տիր: Մէճլիստէ մէպուս Ֆօսթանիէ Պրիանտան Սիւրիա հազգընտա սօրմուշ տըր: Պրիան ճէվապէն Սիւրիա նըն ըահաթ օլտուղունու, էհալիյէ քէնտի քէնտինի իտարէ իչիւն պէօյլէք ազատըղ վէրիլտիլինի վէ կիւն կիւնէ թէրազըլ էթտիլինի պէյան էթմիշ, 300 գատար Քիւրտ ըէիսլէրինէ խուսուսի պիր արաղի վէրիլէճէք քի օրատա եէնի քէօյլէր թէշքիլ էյլէսիլէր:

Իթալիա պաշ վէքիլի Մուսուլիսի Ֆրանսըլ սէֆիրի իլէ պիր միւլազաթ էյլէմիշ տիր: Էօյլէ զանն օլունույօր քի Ֆրանսա Իթալիա արասընտա պիր եազլաշարազ օլաճաղ տըր: Ֆրանսըլլար Թանճիրտէ Իթալիանլարա միւսապի հազգ վէրէճէքլէր վէ թունուղտա հէմ Ֆրանսատաքի Իթալիան թէպաալարընա խուսուսի իսթիյազ վէրէճէքլէր: Ֆրանսա թօփրաղընտա Փաշիսթլէրէ գարըլ թէշէպալիւսլէրի մէն էտէճէքլէր իմիշ: Պունա պէտէլ Ֆրանսըլլար իսթէյօրլար քի Իթալիա Ազ Տէնիզ հաքէմիյէթին

տէն վազ կէչսին հէմ Պալգանլարտա Ֆրանսըլ նուֆուզընը գապուլ էթսին: Իթալիանլար Ղարպ Թարապուլուստա Արապլար իլէ հարպտա տըրլար: Սօն տէֆա թանքլէր, թէյյարէլէր, թօփլար իլէ մուհարէպէտէ ասըլարտան 100 քիշի թէլէֆ օլմուշ, 400 էսիր ալընմըշ, 500 թիւֆէնք, 20 պին գօյուն, 8000 տէվէ գապթ օլունմուշ տըր: Իթալիանլար իլէ Հապէշլէր աւասընտա տախի պիր չարփըշմա օլմուշ տըր:

Րուսանիատա տախի մուհիմ վազաալար ճէրիան էտիյօր: Մէպուսան մէճլիսի աշըլաճազ, լաքին միլլի վէ քէօյլիլ Փըրզասը մէճլիսին լաղվընը իսթէյօրլար: Պրաթիանօ իսէշու վազթտա ինթիսապ եափմազ Րուսանիայը խարապիյէթ սիւրիւքլէր տէյօր: Այնի գէմանտա խարիճիյէ նաղըրը թիթուլէսըու Րօմայա կիթմիշ Մուսուլիսի իլէ կէօրիւշիւյօր: Իթալիա իսթէյօր քի Րուսանիայը տախի իթթիֆազա ալսըն լաքին շու շարթ իլէ քի քիւշիւք իթթիֆազ տան այրըլսըն, եանի Չէիս, Լէհ, Սըրպ իթթիֆազընտան չըգսըն վէ Իթալիա կրուիլնա եանի Մաճար, Պուլլար, Իթալիա պէլքի տէ Եուսան իթթիֆազընա կիրսին, պունուն իչիւն Մաճարլարա Թրանսիլվանիատան պաղը եէրլէրի կէրի վէրմէլի տիր: Պունա պէտէլ Իթալիա եարտըմ էտէճէք քի պիր իսթիգրազ եափսըն վէ Պէսարապիա հուսուտընը թաստըզ էտէճէք:

Սըրպլար Պէլկրատտան Ատրիաթիքէ Գաթարօ լիմանընա եէնի պիր շմէնտըֆէր եափաճազլար, պունուն իչիւն Ամէրիգանըն Պէյր գուսփանիասը 70 միլիօնըզ պիր սէրմայէ թախսիս էթմիշ տիր:

Ալամանիայա Լիթօնիա ըէիսի գիյարէթէ կիտէճէք, հալ պու քի էվլէլէն Ալամանլարա ախտ օլան վէ Րիկա քէօրֆէզի իւզէրինտէ մուհիմ իսքէլէ օլան Մէմէլ Լիթուանիայա կէշմիշ տիր վէ օրատա Ալամանլարա վէ թիճարէթլէրինէ գարըլ Փէնա մուսմէլէ օլունույօր: Մուհստան սօնրա էվրօփատա միւնազաա մէսլէլէրի արթմըշ էքսիլմէմիշ տիր:

Ավսթրիա հուսուտընտա 40 վահօն սիլահ թուլթուլմասը էվրօփաճա էփէյի էնտիշէյի մուհիպ օլտու, սիլահլար կէօյա Լէհիսթանա տէյու մարզա գօնուլմուշ հալ պու քի Մաճար թօփրաղընտան կէշէր իքէն ալը գօնուլաճազ իմիշ: Մաճարիսթան սօն ահանամէ իւզրէ օրտու վէ սիլահ թաշըյաճաճազ տըր: Իթալիա իսէ Սըրպա գարըլ Մաճարլարը էլտէ էթմէյէ չա-

լըջըյօր: Մէսէլէյի ձէմիյէթ ի Ագվամա կէթի-
մէք սէօղիւ տախի օլտու իսէ տէ Իթալիանըն
րազի օրմայաճաղընտան թէրք օլունտու: Այնի
զէմանտա Համպուրկտան կիտէն պիր վափօր
Ֆիլիփինտէ թութուլտու քի պու տա Ձինէ սի-
լահ կէօթիւրիւյօր իմիշ: Պու տախի եասագ
տըր: Մէսէլէյի գափաթտըլար:

Բուսմանիատա Եէհուտիլէրէ հիւճմ էտէն
թալէպէ մուհաքէմէ օլուր իքէն թալէպէլէր եէ-
նի նիւմայիլէր եափտըլար վէ պիր չօգ Եէհու-
տիլէրի տէօյիւպ եարալատըլար:— Լէհիւթան
իլէ Լիթուանիա արասընտաքի միւնազաս հալլ
օլմատը, Լիթուանիա Վիլնա չէհրինի իսթէյօր
վէ հալա հուտուտըլար գափալը տըր: Օրասը տա
իմա պիր թէհլիքէ նօգթասը օլմագտա տըր:—
Սէրպ փատիչահընըն պիր օղլու տօղմուշ տըր:
— Ֆրանսատա Եունան իլիւն եափըլան 3 թահթ
էլ պահրլար թէմամ օլուպ Եունանիսթանա եօլ
լանըլմըշ տըրլար:— Վէնէզէյօս վէ Գօնտիլիս
միւղաքէրէ վէ միւղահէսէ էթմէքտէ տիրլէր:
Եունանլար Թիւրքիատան միւղատէլէ օլմագ
Բումլար մէսէլէսինի Թիւրքիա իլէ հալլ էտէ-
մէտիլէր:— Մէրսին թարաֆընտա Արապճա
սէօյլէյէն Բումլար վար քի Թիւրքիլէր օնլարը
տախի չըգարմագ իսթէյօր: Եունանլար մէսէ-
լէյի ձէմիյէթ ի Ագվամա կէօթիւրէճէլէր:—
Էնգարէ Եունան սէֆիրի տէյիլիլմիշ տիր:—
Եունանլար Թիւրքիատան գաչմըշ օլուպ իսմլէ-
րի 150 քիշի արասընտա օլան Թիւրք վէ Ձէրքէզ
լէրի Սէլանիք վէ Կիւմիւլճիւնէ թարաֆընտան
գալտըրըպ Ատալարա սիւրմիւշ տիր: Պուն-
լար Թիւրքիա ալէյհինէ պիր թագըմ թէչէպ-
պիւստէ պուլունույօրլար վէ պու սէպէպտէն
Թիւրք Եունան ալագասը պօղուլույօր իմիշ:

Բուսիատա մուհիւմ վագալար ճէրէեան
էտիյօր: Լէնին իլէ պէրապէր Պօլլէվիպ ինգի-
լապընըն էն մուհիւմ ազասը օլուպ օրտուլու
իտարէ էտէն Թրօցքի վէ սաիր պիր չօգ մու-
խալիֆլէր Սիպէրիանըն Փարզլը թարաֆլարը-
նա սիւրկիւն օլտուլար: Թրօցքի Ձին թաթարիս
թանընա կիտիյօր: Կիտէր իքէն սթասիօնտա
1500 գատար ատէմ վար իմիշ, լաքին սայքի
նիւմայիլ օլմամըշ տըր: Ձինօվիէֆ, Գամա-
նէֆ, Բատէք, սապըգ Փարիզ սէֆիրի օլուպ
Ֆրանսըլարըն ըէտտ էթտիյի Բագօվսքի տախի
Ասիանըն ուղագլարընա սիւրկիւն էտիլմիշ տիր
լէր: Սթալին հիւքիւմէթինին պէօյլէճէ սիւր-
տիւյիւ 50 գատար վար տըր: Պունլար չիմտիքի

հիւքիւմէթէ գարշը իսեան հաղըրլայըպ կիզլի
նէշրիյաթլար եափմըլար: Հաթթա էսքի Բուս
լարը պիլէ իլէ գարըշտըրմագ իսթէմիլլէր տէ-
նիլիյօր: Այնի զէմանտա Բուսիանըն ձափօն
սէֆիրի Գօվգալէվսքի Փարիզէ կիտիյօր, իւշ
սէնէտէն պէրու Գրանսա իլէ Բուսիա արասըն
տաքի միւղաքէրէ պիր նէթիճէ օլմատը: Էսքի
պօրճը վէրմէք վէ եէնի իսթիգրագ ալմագ մէ-
սէլսի, պիր թարաֆտան Ամէրիգալըլար վէ
Ֆրանսըլար Բուս կագ եաղըլարընը ուճուզ
ֆիլէթլէ սաթուն ալարագ՝ Ինկիլիթէրրա գում-
փանիալարընա գարշը ըէգապէթ էթմէքտէ վէ
Բուսիայա սէրմայէ կիրտիւմէքտէ տիրլէր: Պու
մուսմէլէ Ինկիլիզլէրին խօշընա կիթմէյօր վէ
խըրսըլըգ մալ ալըյօրլար տէյու իթհամ էտի-
յօրլար: Ամէրիգալըլար իսէ պիզմի հիւքիւմէթ
գանտունըգճա Բուսիա եաղըլարընը ալմագ
գարշը պիր գանուն եօգ տէյօրլար:— Պու կիւն
լէրտէ Բուսիանըն սապըգ խարիճիյէ նաղըրը
Սագանօֆ Փարիզտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր: Սա-
գանօֆ հարպը ումումիտէ միւթթէֆիլլէր իլէ
կիզլի մուսհէտէլէր իմգալմմըշ իտի վէ օ եօլ
իլէ Սթանպօլ հէմ Անատօլունուն պիր գըսմը
Բուսիայա վէրիլէճէք իտի: Բուսլար Ամէրիգա
տա 30 միլիօնըգ շմէնտըֆէր սէհմէլէրի սաթը-
յօրլար: Այնի զէմանտա 40 միլիօն իսթիգրագ
էտէճէլէր վէ պաղը մատէնլէրի թէչմինաթ
կէօսթէրէճէլէր իմիշ: Ֆրանսըլար պունա
փրօթէսթօ էտիյօր, չիւնքի օ մատէնլէր գաթէն
Ֆրանսըգ գումփանիալարընա էվլէլճէ վէրիւ-
միշ եէրլէր իմիշ: Թրօցքի վէ սիւրկիւն արգա-
տալարը պիւթիւն տիւնեանըն Գամիւնիսթլէրի
նէ խիթապէն պիր փրօթէսթօ եօլլամըշ տըրլար
քի Պէրլինտէ նէշր օլունտու: Մօսկօվա պու մէ-
սէլլէր հագըրնտա եաղտըրմայօր:

Ձիւտէ փէրուշանլըգ սօն տէրէճէյէ վար-
մըշ տըր, տախիլի մուհարէպէտէն չէհրլէր,
քէօյլէր խարապ օլմուշ, միլիօնլարճա էհալի
գարը, չօճուղար աճ չըպլագ եէրտէն եէրէ
գաչըչմագտա վէ տէհէլլի գըթլըգ թէհտիտ
էտիյօր: 4 միլիօն էհալի տըլարըտան իանէ վէ
գախիւրէ եէթիլմէգսէ թէլէֆ օլմագլար, 7½
միլիօն տօլար լաղըմ կէլիյօր: Շիմտիտէն է-
վէյիճէ գախիւրէ եէթիլտիւրմիշ տիր: Ձինտէ
ասայիշ օլմագղընա տաիր հիշ պիր իւմիտ եօգ
տըր:— Բուսլար իլէ ձափօն չարգի տէնիլլէրտէ
պալըգ ալլամագ մէսէլէսինտէ իթթիֆագ էթ-
միլլէր տիր:

Թիւրքիստա Պօլէզիզէրին մուհաբէմէսի պաշլամը տըր, 150 քիշի հապս էտիլտի իտի, պունլարտան 48ի գալմը տըր. պունլարըն ըէ- իսի Հիւսէյն Շէֆիզ Սօրպօնտա թալիմ օլմուշ պիր Թիւրք տիւր քի մուհաբէմէսէ Գօմմիւ- նիզմ Թիւրքիա դանունընա դարըն տէյիլ տէյու իտտիա էտիյօր: Պունլար Սթանպօլ, Իզմիր, Ա- տանա, Թրապօնտան թօփլանմը տըրլար: Շէ- ֆիզ տէյօր քի ամէլէ թէշքիլ օլունմալը, ընլա- րըն հազգը թէէմին էտիլմէլի:— Թիւրքիէր Պը- րուսա Ամէրիզան մէքթէպինէ միւֆէթթիշ Եօլ- լատըլար, օրատա կէօյա Իսլամ զըզլարը Բը- րիսթիան էտիլիյօր իմիշ:— Թիւրքիստաքի էմվալ ը մէթրուքէ հանի Հայլարըն վէ Բուժ- արըն միւլքէրի մուհաճիւրէրէ վէրիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր: Սթանպօլ վիլայէթի է- հալիսի 700 պին իմիշ: Պէօյիւք զազէթա իս- մինտէ պիր զազէթա Եազըյօր քի Մարաշ վի- լայէթինտէ 184 պին քիշի վար սօն տէրէճէ ճահիլ վէ փէրուշան, գարըլար Եիւզէրի գա- փալը կէզիյօր: Սիվազ վիլայէթինտէ 300 պին էհալի վար իմիշ, քիրլի վէ փէրուշան, քէզա էտիրնէտէ վազթըլա 100 պին էհալի վար իքէն չիմտի 30 պին վար վէ հէփ էվէր պօշ տըր տէյօր: Օրայա մէքթէպլէրի գալտըրմազ թալ սիյէ էտիյօր: Թիւրքիստա Բրիսթիան մէք- թէպլէրի Կիրակի գափանմայաճազ իմիշ: Սամ սօն, Սիվազ խաթթընը ալան Պէլճիզա չիրքէ- թի սէրմայէ պուլամայըլ թէքը էյլէմիշ տիր: — Մէքթէյէ կիտէճէք օլան հաճիլէրին տէվէ ի- լէ Եօլմուլուզ էթմէլէրի կիւճ օլտըղընտան, Հէ- ճազ Հաճիլէր քէրպանը նազըր Մէյիտ Ուզամ, Ուօշինկթընտաքի թիճարէթ նէզարէթինտէն սիւալ էթմիշ տիր քի աճէպա ձիտտէտէն Մէք- քէյէ, Մէքքէտէն Մէտինէյէ վէ Մէտինէտէն Երուսաղէմէ Եօլճու կէօթիւրմէք իւզրէ 10-15 էրօփիլէյն իսթիլտամ էտիլէպիլի՞ մի: Հէր է- րօփիլէյն 20 նուֆուս կէօթիւրէպիլիլի:

Ամէրիզանըն թէմէթթիւ վէրկիսինի սալ- մայարազ հիւքիւմէթին տախիլի իրատընըն Եիւզտէ 58ի թիւթիւն կէօմըրիւլինտէն կէլիյօր քի 376,000,000 տօլար էտիյօր: Ամէրիզատա 1923տէ 65,000 միլիօն վէ 1924տէ 79,000 միլիօն սիկարէթ գուլլանըլմը տըր: Գատընլարըն սի- կարէթէ ալըշմասը պու հիսապլարը փէք չօգ Եիւքսէլթմիշ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Սիւրիա Հայ գաղթականլարըն Եէրլէշ- տիրմէք իշի պաշա չըգաճազ կէօրիւնիւյօր: Պու մազսէտէ Լիրանան հիւքիւմէթի 25 պին ինկ. լիրասը վէրիյօր: 4600 լիրա Տօգթ. Նանսէն Փօնտը իմիշ. 600 ինկիլիզ էրմէնի Տօսթլարը, 500 շ. Բ. Ը. Միութիւն, Նիյր Իսթ Րիլիֆ տա- խի 3000 ինկ. լիրասը վէրէճէք տիր: Սիւրիա Հայլարընտան տախի 6000 թօփլանմազ թէշէպ- պիւսիւ վար տըր: Վէր. Պըքսթըն Գըպրըստա տախի պիր Հայ գաղթականութիւնը իշիւն վա- լի Սթօրս իլէ կէօրիւլիւյօր: Պէյրութտա էշ- րէֆիլէտէ 400 խանէ Եափըլաճազ, Պիթիյասա Եազըն էքիզ Բէօփրիւտէ 30 խանէ Զէյթունլու Գըրըզ խանա Եազըն Լազարիսթ չիֆթիլիյինէ 36 խանէ Եէրլէշմիշ, 18,000 թութ աղաճը վէ- րիլմիշ տիր:— Նոր Խարբըր Երեւանա 7 միլ Եազըն պիր Եէրէ Եափըլըյօր:— Մըսըր Մէպուս- լարընտան հիւքիւմէթի իսթիլզա էտէն Մահ- կուպ պէյ Իսքէնտէրիյէտէ առաջնորդարանա կիտիպ Մամրէ վարդապետ վէ մուվազգաթ ժողով թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ վէ օ- րատաքի մէսէլէ հազգընտա իզահաթ ալմը տըր:— Մըսըրտա Երիտասարդազ Միութիւն իսմինտէ պիր թէշքիլաթ օլմուշ, պունլար նա շէրի օլան միլլի միւնազաալարա գարըն գօյա- ճազլար իմիշ: Բուժանիստա Բիշնէվ շէհրին- տէ ազգային էմլաք հիւքիւմէթ թարաֆընտան պապթ օլումուշ իտի քի 500 պին տօլար զըյ- մէթի վար իմիշ:— Պու էմլաք իշիւն մէշհուր պիր Բուժան ալօգաթ վասըթասը իլէ տալա էտիլիյօր վէ գազանըլաճաղընա իմիտ վար տըր:— Ճէն. Անդրանիկին ճէսէտի Գալիֆօր- նիստան Նիւ Եօրքա կէթիլիլիպ Ֆրանսայա կէօթիւրիւլիւշ տիր: Հայաստանտա 1200 քի- շի մահպուս էտիլտիլինի Ամէրիզա զազէթա- լարը Եազտըլար: Պու պապտէ թաֆսիլաթ ա- լընմատը իսէ տէ էսասը Աճէմիսթանտան գու- րուլարազ պիր Դաշնակցական ինգիլապընտան գօրգուլույօր վէ պու հապսլար օնլար իշիւն տէ նիլիյօր:— Ասլէն Զինկիլիւլի խաչիկ Պարոնեան Շիզափօ սէնայի միւլէսսէսէսինտէն մէշհուր պիր ըսսսամ օլարազ չըգմը վէ զազէթալար մէտհ էտիյօրլար:— Լէմպէրկտէ Հայր Յով- սէփ թէօթօրօվիշ քի ասլէն Հայ տըր, 25ինճի սէնէ ի տէվրիյէսի իճրա օլունմուշ տըր:— Դա- լիթ Ասպետ քի Ավսթրիա ալան ըէիսի օլմուշ իտի, ասլէն Հայ իտի:— Իսքէնտէրիյէ Գաղա-

քահան ժողով ինթիսապը հիւքիւմէթ էմրի իւլէ թէէիւր օլունմուշ տըր:— Թորգոմ եպիսկոպոս ալէյհինէ պիր իթհամնամէ եազըլըպ՝ հիւքիւմէթ ազալարընա վէ ճիւմլէ մէպուսլարա տաղըտըլմըշ տըր: Պու իթհամնամէտէ Թորգոմ Եպիսկոպոս միլլէթին իրատլարընը սուրի իսթիմալ էտէն դանունա հիւրմէթ էթմէյէն պիր տէսփօթ հալինտէ թարիֆ էտիլիպ՝ Թարտը թալէպ էտիլիյօր:— Գարիյունըմըզա մարուֆ օլան Տօգ. Տատ կէչէն հաֆթա վէֆաթ էյլէմիշ տիր:

Եունանիսթանտան տօսթուն պիրիսի եազըյօր, «Րահնիւմայը տէվամը օգույանլարտան պիրիսի պանա շէօյլէ տէտի.— Րահնիւմա պանա կիւնէշ խըտմէթին կէօրիւյօր. իւղէրիմէ պասան դարանլըղը վէ պուլութլարը տէֆ էտիյօր, պիր չօճուգ քէնտինին զայիպտէ պուլունան վալիտէսինէ պէքլէտիյի կիպի պէն Րահնիւմանըն կէլմէսինի էօյլէ պէքլէրիմ:»

Պիր պաշգասը տէյօր, «Եունանիսթանըն պու սարպ, գայալը տաղլարը արասընտա, էհալի պիղէ տօսթ կէօղիւյլէ պագմատըղը վէ պիղ քէնտիմիղի պիւսպիւթիւն զարիպ վէ էճնէպի պուլտուղումուգ պիր սըրատա, լիսանլարընը տա անլամատըղմըզ հալտա, Րահնիւմա պիղէ պէօյիւգ պիր թէսէլլի մէնպաը տըր: Հէր Րահնիւմայը ալտըզա գալպիմտէ էօյլէ տուլարըմ կէօյա քի սէվկիւլիւ պիր տօսթումա գալուղումուշում վէ անընլէ պիր սաաթ կէօրիւլմէյէ ֆուրսաթըմ օլմուշ տըր:»

ՆՈՒՊԱՐԱՇԷՆ

Հայաստանտա Նուպար փաշա իսմինէ Նուպարաշէն իսմինտէ պիր չէհր թէէսիս էտիլէճէք տիր: Պու մագսէտէ Նուպար փաշա քէնտիսի 100,000 տօլար վատ էթմիշ տիր շուշարթ իլէ քի 1931 Ապրիլ 15էտէք տիկէրլէր թարաֆընտան 250,000 տօլար ճէմ էտիլէ: Հայաստան հիւքիւմէթի պու մագսէտէ 15,000 էյքըր պիր արաղի թախսիս էյլէմիշ տիր: Պու մէպլաղը էլտէ էթմէք իշիւն Հ. Բ. Ը. Միութիւն պիր հանգանակութիւն աշմըշ տըր:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՕՐԼԱՐ

Մուշըն Պուլանըղ Համտաշէխ դարիյէսինտէն օլուպ՝ Կոր դամյազամըղընտա պուլունան Հղաթ Տէր Կարապետեանըն ղէվճէսի Կուլի իքի էվլատը իլէ Պէյրութտա պուլունույօր: Ճէվճինին տայըսը Մուվսէս Սիմէեանըն էտրէսինի պիլմէք իսթէր: Պէյրութ էրմէնի Գիլիսէսինտէ ֆօսթա Գուլթու Նօ. 567:

Մարաշը Հաճի Չէքմէեան՝ ղէվճէսի Եսթերտէն վէ իքի էվլատը Երուանը վէ Ֆէրտիւնանտան խապէր ալմադ իսթէր, քէզա Նազարէթ Չէքմէեանտան վէ Երուաղ Կիլիկեանտան էտրէսի:—

Carlos Maria, Ramiroz 248 Enfrente Tea, Jabon Bao, Montevideo, Uruguay

Էրզրումլու Մարի փափագեան, Ամէրիգատա պուլունան հէմշիթէսինին վէ Վարդապետ օլան պիրատէրինին էտրէսլէրինի պիլմէք իսթէր, քէնտիսի Նիգօսիա, Գըպըրստա տըր:

Չէյթունլու մարուֆ Նազարէթ Չալուշուն մախտումը չիմտի Նոր Աշխարհեան իսմի իլէ Հալէպտէ պուլունույօր: Մէրգում՝ քէնտի ալլէ ազալարընտան սաղ գալմըշ օլանլարըն Հալէպտէ էրմէնի քիլիսէսի վասըթասըլա քէնտինէ պիլտիւրմէլէրինի արզու էտէր:

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Էսֆի Թուլումլար

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Նամալիւմ Եօլ

ՎԵՐ. Ս. ՐԷՃԷՊԵԱՆ

Քէօրիլիւմ Տէրտի

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ.—

Պէյազ Գըթալ

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Ճիհանտա Էմ Ուֆագ վէ Էմ Իրի

ՓՐՕՖ Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Պէտպաթք Քէչիլէր

Ճէմիլէթ Ի Ագվամը Պիր Զիյարէթ

ԽԱՉԵՐ ԹԻԻԹԻՆՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎԱԻ.—

Ֆէննիմ Եէնի Միւնիգիլէրի

Էմվալ ը Մէթրուֆէ Մէսէլէսի

Տօգ. Տատըմ վէֆաթը

Եօզկաթ Մէարըֆ Փէրվէրիմտէն